Štev. 86 V Trstu, v torek, dne 28. aprila 1914 Letnik XXXIX

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinosti" za Primorsko

„V edinosti je moč!"

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . *mm* po 10 vin
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . *mm* po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno la upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Cesarjeva bolezen.

Cesarju se je obrnilo na bolje.

DUNAJ 27. (Izv.) Cesarjeva bolezen se je tekom potekle noči in tekom današnjega dneva obrnila rahlo na bolje. Posebno blagodejno je vplivalo na cesarjevo zdravstveno stanje včerajšnje in današnje ugodno vreme. Katar je pojenjal skoraj popolnoma, kašelj je postal lažji. Oficijelno jutranje sporočilo pravi, da je cesar prebil noč prav dobro in da ga je le proti jutru mučil zopet kašelj.

Da se je cesar počutil danes prav znatno bolje, pričajo tudi današnje nenavadno dolge avdijence. Dočim je včeraj celo odpadla navadna nedeljska avdijenca ministrskega predsednika grofa Stürgkha, je sprejel cesar danes ministra zunanjih zadev, grofa Berchtolda v več ko enourni konferenci, prav tako pa tudi prestolonaslednika nadvojvoda Franca Ferdinanda.

Cesar je vstal danes zjutraj, kakor navadno. Dopoldne se je tudi nekaj časa izprehajal po mali schönbrunnski galeriji. Popoldne se je dalje časa bavil s svojimi vladarskimi posli. Tek je imel ves dan prav dober in bil je ves dan prav dobre volje. To dobro razpoloženje je tako dobro vplivalo na cesarjevo okolico, da danes izjavlja, da bo cesar, ako pojde okrevanje tako dalje, kakor se je pokazalo doslej, tekom osmih dni že popolnoma zdrav in da bo mogel že tekom tega tedna na izprehod na prostem v schönbrunnskem parku.

Večerne oficijelno poročilo, ki je prišlo v javnost ob 10 zvečer, ni tako ugodno in se glasi tako-le:

»Izločevanje katarja ni danes čez dan nikakor napredovalo. Draženje h kašlju je zmerno. Ekspektoracija zadovoljiva. Splošno stanje in tek zadovoljiva. Cesar se je pol ure mudil v mali galeriji na solncu. — Dr. Kerzl, prof. Ortner.«

DUNAJ 27. (Kor.) „Korr. Wilhelm" poroča, **da je cesar noč precej dobro prebil. Suhi kafar prehaja počasi v razredčevanje. Kašelj pa je zelo hud. Splošno počutje je nespremenjeno.**

Sprejemi pri cesarju.

DUNAJ 27. (Kor.) Cesar je danes sprejel nadvojvoda Franca Salvatorja, najvišjega dvornega maršla kneza Montenuovo, ravnatelja kabinetne pisarne in končno tudi ministra zunanjih zadev grofa Berchtolda.

Baron Schwegel je odložil delegacijski mandat.

DUNAJ 27. (Kor.) »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da je odložil baron Schwegel, ki j bil v zadnjem zasedanju delegacij starostni predsednik, svoj delegacijski mandat. Za njegovega namestnika je poklican član gosposke zbornice, Pavel vitez Schöller, starostni predsednik bo pa dr. baron Fuchs.

Pred delegacijskim zasedanjem.

DUNAJ 27. (Izv.) Danes je bilo v parlamentu že zelo živahno življenje, ker so prišli že skoraj vsi delegati na Dunaj, da se pripravijo za delegacijsko zasedanje, h kateremu so se nekateri odpeljali že nocoj v Budimpešto, drugi se pa odpeljejo tekom jutrišnjega dneva. Prva seja avstrijske delegacije se prične jutri ob 3.30 popoldne in bo le formalnega značaja, v svrho konstituiranja in pa volitve odsekov. Kakor se zatrjuje, bodo v odseke izvoljeni skoraj vsi isti delegatje, ki so bili v odsekih za časa zadnjega delegacijskega zasedanja na Dunaju. Za predsednika odseka za zunanje stvari bo izvoljen dr. Fuchs. Večletni starostni predsednik, baron Scherzl, je odložil svoj delegacijski mandat in pride sedaj na njegovo mesto delegat Scheller. Danes popoldne so imeli avstrijski delegatje v parlamentu skupno posvetovanje, na katerem so se določili kandidatje za predsedništvo in odseke. Kako stališče zavzamejo razne stranke zlasti napram novim vojaškim zahtevam, je še negotovo. Vlada se nadeja, da dobi za svoje predloge veliko večino, ki jo bodo tvorili Poljaki vseh strank, nemški krščanski socijalci, nemški nacijonalci, Rusini in klerikalni Jugoslovani. Vlada upa, da bo glasoval za njene predloge tudi del Čehov, če bi pa ne glasoval za vlado, pa da bi se vsaj vzdržal glasovanja in tako zmanjšal opozicijo. Italijani in Romuni bodo glasovali z vladnimi strankami. V odločni opoziciji bodo le češki narodni socijalci, agrarci, narodni radikalci, in pa napredni jugoslovanski poslanci. Po prvi delegacijski seji se bo vršil pogovor vseh strank v svrho, da se določi program. Cesar je danes v skoraj enourni avdijenci sprejel ministra zunanjih stvari Berchtolda, ki mu je poročal o pripravah za bližnje delegacijsko zasedanje. V sredo otvori potem slovesno prestolonaslednik delegacijo v cesarjevem imenu.

Sestanek parlamentarnih senijorjev.

DUNAJ 27. (Izv.) Zborničnі predsednik dr. Sylvester, ki je za par dni odšel z Dunaja, se je zopet vrnil na Dunaj, kjer se je udeležil seje nemškega National-Verbanda. Le-ta je sklenil, da se udeleži po socijalnih demokratih zahtevane seje načelnikov parlamentarnih strank. Dr. Sylvester bo posreval pri delegatih v Budimpešti, da se najde pot do delazmožnosti državnega zbora. Sestanek zborničnih senijorjev bi se vršil v začetku majnika v Budimpežti. S tem pa še ni rešena stvar, kajti od konventa do parlamenta že še dolga pot.

Švihova afera.

PRAGA 27. (Izv.) Razprava na tožbo dr. Švihe proti odgovornemu uredniku »Narodnih Listov«, dr. Hellerju se prične kakor smo že poročali, dne 13. maja. Trajala bo dva dni. Razpravo bo vodil dvorni svetnik Keusch, »Narodne Liste« pa bo zastopal praški odvetnik dr. Ferdinand Heller.

Denarne težkoče v češki deželni upravi.

PRAGA 27. (Izv.) »Bohemia« poroča, da se je češka deželna upravna komisija obrnila na vlado, proseč dovoljenja, da sme najeti 50 milijonov posojila. Vlada pa je odbila to prošnjo. Komisija je nato prosila osemmilijonskega posojila na državne preodkaze. Sodi se, da je vlada bolj naklonjena tej stvari, in se vrše pogajanja baje z ugodnimi rezultati.

Srbsko - vatikanski konkordat.

PARIZ 27. (Izv.) Tukajšnji listi poročajo iz Rima, da se je včeraj sklenil konkordat med Srbijo in Vatikanom. Srbijo je zastopal pariški srbski poslanik dr. Vesnić, Vatikan pa državni tajnik Mery del Val. Vesnić je svoje velikonočne počitnice prebil v Rimu, kjer je najprej sprožil neoficijelna pogajanja, ki pa jih je pozneje nadaljeval z uspehom. Kakor se zatrjuje, ustanovi srbska vlada katoliško nadškofijo v Belgradu, dočim pa bosta Skoplje in Prizren sedeža škofa.

Knezoškof Posilović umrl.

ZAGREB 27. (Kor.) **Včeraj dopoldne je umrl knezoškof Posilović. — Star je bil 80 let.**

Nemški konzulati na Balkanu.

BEROLIN 27. (Izv.) Nemška vlada ustanovi sedaj nove konzulate na Balkanu in sicer v prvi vrsti za Srbijo, potem pa za Albanijo. V Albaniji bo najbrže sedež konzulata v Skadru. V par dneh pride tudi novi nemški generalni konzul v Skoplje, dočim je imela Nemčija doslej svoj konzulat edino le v Belgradu.

Odgovor na grško noto.

BEROLIN 26. (Kor.) „Nordd. Alg. Ztg." piše, da so vpoštevane v odgovoru velesil na grško noto popolnoma vse želje trozveze, kar smatra list za jako ugodno znamenje soglasja med tripelentento in trozvezo. Zagotovilo grškega ministrskega predsednika Venizelosa, **da bo Grška takoj izpraznila Epir je napravil na velesile zelo dober vtisk in velesile upajo da se bodo tudi sporna vprašanja med Turčijo in Grško v smislu odgovora mirno poravnala. Velesile bodo zastavile ves svoj vpliv pri Turčiji, da se bodo odločbe Evrope respektirale.**

Epirsko vprašanje.

DRAČ 27. (Kor.) **Iz zanesljivega vira se poroča da so diference glede epirskega vprašanja nekaterih menj važnih točk popolnoma poravnane. Glede neporavnanih točk se nadaljujejo pogajanja, ki bodo pa v kratkem uspešno končala.**

DRAČ 27. (Kor.) **Poveljnik grških čet v Tepeteni je obvestil poveljnika albanskega orožništva, da so se grške čete že umaknile. Tepeleni je zasedlo albansko orožništvo.**

RIM 27. (Kor.) „Agenzia Stefani" poroča, **da se kljub raznim pomirjevalnim vestem še vedno vrše krvavi boji v nekaterih mestih v Epiru. Tako se je vršil te dni hud in zelo krvav boj med Epiroti in Albanci, ki so bili v silni premoči pri Tek-Klissuri. Albanci so glasom tega poročila pognali Epirote v beg proti Premeti, kjer se zbirajo nove epirotske čete, ki hočejo kruto maščevati napad Albancev.**

Anarhija v Albaniji, nameravana okupacija Albanije.

DUNAJ 27. (Kor.) »Wiener Allgemeine Zeitung« **zanika vesti, ki vedo, da sta sporočila avstrijski in italijanski veleposlanik v Petrogradu ruskemu zunanjemu ministru, da nameravata Avstrija in Italija vsled anarhije, ki je zavladala v Albaniji, zasestiAlbanijo. List pravi, da anarhija v deželi še ni tako huda, da bi bilo treba okupacije.**

Turčija se oborožuje.

CARIGRAD 27. (Kor.) **Turčija je naročila pri neki evropski ladjedelni tretji dreadnought, ki mora biti v 20 mesecih izgotovljen.**

Izgnan vohun.

BUKAREŠT 27. (Izv.) **Romunska vlada je na željo avsrrijskega poslaništva izgnal iz Romunije nekega Herzla, ki je baje vohunil v Avstriji za Rusijo.**

Laška eskadra v Draču.

DRAČ 26. (Izv.) **Danes opoldne je obiskal knez Wied s soprogo in svojim spremstvom poveljnika laške eskadre v Draču vojvodo Abruškega in sicer na admiralski ladji „Regina Elena". Popoldne so obiskali laškega vojvoda albanski veljaki in tukajšni diplomatje. zvečer pa je priredil knez Wied na čast vojvodi dvorno pojedino na katero je povabil poleg vojvode vse poveljnike laških ladij, zastopnike diplomacije in člane albanskega kabineta. Večerja in zabava je bila izborna.**

Samoumor.

ZADER 27. (Izv.) Tu se je ustrelil danes voditelj antičnega arhiva pri namestništvu Sebastijan Boettner.

Eksplozija na parniku.

ALŽIR 27. (Kor.) Približno 20 milj od Alžirja se je pripetila na ruskem parniku »Kamster« velika eksplozija, ki je močno poškodovala parnik. 15 mož posadke pogrešajo. Bržkone jih je vrglo daleč v morje.

Volitve na Francoskem.

PARIZ 27. (Kor.) Rezultat volitev ob 6 uri zjutraj: **31 konservativcev 122 članov „Action liberale", 54 progresistov republikancev, 51 republikancev levice, 26 radikalcev, 8 socijalističnih radikalcev, 36 združenih, 16 socijalističnih republikancev in 41 združenih socijalcev. Potrebnih je 251 ožjih volitev. Do sedaj manjkajo podatki iz volilnih okrajev Saint Omer in iz osmih volilnih okrožij iz kolonij.**

PARIZ 27. (Kor.) „Matin" poroča, **da je od sedaj izvoljenih 249 poslancev 168 poslancev za triletno vojaško službovanje. Vsi ministri in državni podtajniki so sopet izvoljeni. Izvoljen je tudi poslanik Delcasse (radikalec). Tudi bivši ministrski predsednik Berthou je bil izvoljen soglasno. Dalje so bili izvoljeni večletni predsednik zbornice** De schanel in ministri Viviani, Raynaud in trgovski minister Maloy.

Nova nasilstva stavkujočih rudarjev v Coloradi.

LONDON 27. (Kor.) »Daily Cronicl« poroča iz New Yorka, da so zažgali stavkujoči rudarji v Ludlovu 7 velikih rovov. Prebivalstvo beži iz okrajev, kjer so rudokopi, ker se boji vojaških nasilstev in bojev z rudarji, ki se ne umaknejo niti vojaštvu. V New York prihajajo vlaki napolnjeni z begunі. — **Delavske organizacije so dovolile stavkujočim večje zneske za nakup orožja.**

NEW-YORK 27. (Izv.) V okolici Ludlowa v državi Kolorado so štrajkujoči rudokopi zažgali sedem rudnikov. V mestu Aquila beži vse prebivalstvo. Dosedaj je zbežalo nad 2000 oseb. Boji med delavstvom in milico se vrše dalje.

Revolucija na Irskem.

LONDON 27. (Izv.) Iz Ulstra poročajo, **da so postate v zadnjem času tamkaj razmere zelo kritične. Trije polki so že odšli iz Dublina v Belfast.**

Ustavljena preiskava.

PARIZ 29. (Izv.) Preiskovalni sodnik je dal izpustiti iz zapora onega Lanzellota, ki je ukradel dragoceno Leonardovo sliko »Gioconda«, ker se je izkazalo, da je nedolžen.

Boj z roparji.

ELIZABETHPOL 27. (Kor.) »Petr. brz. agen.« poroča, da so bili ranjeni pri aretaciji neke roparske čete in nekega bežečega kaznjnca en policijski uradnik in en policaj in dva domačina.

Velik požar.

TROPAVA 27. (Kor.) V Jägerndorfu je pogorel en del predilnice Josipa Wagnerja. Kako je nastal ogenj, ni znano, škodo cenijo nad 200.000 kron.

Vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko

Razpoloženje v Zedinjenih državah - Posredovanje južnoameriških držav.

WASHINGTON 27. (Izv.) V tukajšnjih vojaških krogih, zlasti pa v amerikanskem generalnem štabu prihajajo vedno bolj do prepričanja, da je vojna z Mehiko skoraj neizogibna in da bo ta vojna trajala dolgo in bo jako draga. Dasiravno so ti krogi prepričani, da Zedinjene države lahko vzdrže tako vojno v vojaškem in denarnem oziru, pa vendarle tudi priznavajo, da imajo Zedinjene države komaj dobrih 50.000 vojakov, kar zadostuje komaj za gueriljsko vojno. Z mobilizacijo državne milice bi se dalo število vojaštva zvišati na 110.000 mož, pri čemer pa ni vštето število mornarjev, pomorske infanterije. Vendar pa vse to še vedno niso moči za obširnejše vojne operacije.

Jako živahno življenje se vrši sedaj v vladni palači, kjer nihče ne dvomi, da obstoji vojno stanje med Zedinjenimi državami in Mehiko, vkljub posredovanju južnoameriških držav. Dočim vlada kaže očitno željo, da bi se stvar kolikor mogoče uredila mirnim potom, ali pa vsaj odgodila, se pa v vojnem ministrstvu vrše obsežne priprave za boj.

V Veracruzu se sedaj nahaja le 600 mož izkrcanih amerikanskih čet. Kakor se zatrjuje, bi bilo potrebno, da se odpošlje v Veracruz najmanj 20.000 mož, če nočejo Amerikanci, da bi Mehikanci zopet zavzeli mesto Veracruz in vrgli amerikanske čete v morje.

Poroča se, da general Maas zbira v bližini morske obali velike vojaške sile in namerava napad na amerikanske čete. Vse priznava, da je naloga amerikanskega admirala Badgerja zelo težavna in nevarna. Zato da je treba poslati v Veracruz izdatne moči in to takoj. Anarhija sicer ni še izbruhnila v Veracruzu, toda zgodi se pa to lahko prav kmalu. Mehikanci da napadajo hiše Amerikancev in plenijo po hišah. Zatrjuje se tudi, da je predsednik Huerta izročil amerikanskemu poslaniku O' Saughenssyju izjavo, katero se more smatrati za napoved vojne.

Zatrjuje se, da predsednik Wilson pričakuje najboljšega uspeha od posredovanja južnoameriških republik. Pogoj, pod katerim bi Zedinjene države umeknile svoje čete iz Veracruza, je odstop predsednika Huerte. Zastopniki južnoameriških držav pa poudarjajo, da general Carranza gotovo ne sprejme drugačnih pogojev, nego da pride na čelo Mehike vojaška vlada, kateri bi seveda načeloval on sam. Pozdrav amerikanske zastave ne

---

PODLISTEK.

Rdeči mlin.

Roman. - Spisal Xavier de Montépin.

— Madame, sem že pri stvari. »Vran« je v mestu zelo znan policijski agent, čigar posete gleda gospod Butler zelo nerad, ki se jim pa vendar ne more odtegovati. V svojem pogovoru z gostilničarjem je imenoval tudi barona Lascarsa.

Pavlina se je prestrašena zdrznila.

— Razumeti nisem mogla vsega, kar sta se pogovarjala, — je nadaljevala Metka, — ker sta včasih govorila zelo potihoma; slišala sem pa vendarle, da je »vran« veliko povpraševal o gospodu baronu. Gospod Butter, ki je menda postal že nestrpen je končno zaklical zadovoljen: »Toda čemu me izprašujete toliko časa o tem gospodu?« »Vran« je odgovoril: »Ker je zelo nevaren in prebrisan lopov.«

Pavlina je prestrašeno vzkriknila in v njeno bledo lice je močno zardelo. Uboga gospa je vedela le predobro, kaj naj misli o svojem soprogu; toda grozno je bilo zanjo, ko je izvedela, da je bilo njegovo ime, ki je bilo tudi njeno omadeževno s sramoto.

VI.

Metka. — Prisega bratov von Kapelan.

— Oprostite mi, milostna gospa, — je zaklicala Metka, — da sem vam prizadela toliko bol. Govorila sem zelo neprevidno. Toda moja vdanost — —

— Ljubo dete, — jo je prekinila Pavlina, — vaše besede so me sicer užalostile, vendar pa vem, da se mi dogodi še vse kaj hujšega. Želim torej izvedeti vso resnico neprikrito. Povejte mi torej, kar ste še izvedela.

— Ker želite, gospa baronica, bom nadaljevala svojo žalostno pripovest. — »Kaj pa je zakrivil baron, da ga smatrajo ljudje za lopova?« — je vprašal gospod Butler. Nato je vzel »vran« iz žepa listnico in je pokazal gostilničarju cel šop papirjev.

— »Kaj ne, to so menice? Toda ponarejene so. Baron misli, da znesek zanje dobi jutri po pošti, toda uračunal se je. Bankirji so še pravočasno odkrili sleparstvo, menice so bile poslane policiji in jutri na vse zgodaj naj bi bil slepar že aretiran. — Ali naj bi poiskala barona in mu povedala, da ga zasledujejo in da bi storil najbolje, ko bi ne prišel domov?

— Ljubo dete, to je, žal, nemogoče. Ne vem, niti kje se nahaja, niti ali se povrne preden napoči dan.

— Torej ne morem storiti za gospo baronico prav čisto nič?

— O, vendar! Rada bi vedela, ali se še nahaja oni človek, ki ga imenujete »vrana« v bližini gostilne in pa, če hišo še stražijo.

Metka je prihitela iz sobe. Po par minutah se je vrnila in povedala baronici, da »vran« s še dvema redarjema strogo straži hišo, da ne more nihče vanjo in iz nje, ne da bi ga videl.

O, zakaj se nisem ravnala po božjem svarilu! — je vzkliknila Pavlina, ko je Metka odšla. — Bog je pravičen. Zločin je storjen, kazen ne odide in svoj del trpljenja sem zaslužila le preveč.

Pokleknila je, pokrila obraz z rokami in vroče začela moliti. Ni še končala svoje molitve, ko so se vrata hrupno odprla. Ozrla se je; pred njo je stal njen soprog in jo začuden pogledoval.

— Kaj? je — vzkliknil, — ljubo dete, kaj še niste v postelji?

Ne da bi bila kaj odgovorila na to, je stekla Pavlina iz sobe in zaklenila vrata predsobe ter jih zapahnila. Prav tako je tudi storila z vrati v sobi.

— Kaj pomenja to, madame? Ali ste izgubila pamet?

— Še imam toliko pameti, da morem pojmiti nesrečo, ki nama preti, — je rekla z glasom, ki je nekam čudno zvenel Lascarsu na uho. — Kaj ne, za jutri pričakujete, da dobite večjo svoto v gotovini? Tega denarja ne dobite, kajti vaše menice so izpoznali za ponarejene.

— Ponarejene menice? — je jecljal Lascars. — Zagotovljam vas — — ne verjemite vendar — — Takoj jih bom zopet zahteval od bankirjev.

— Prepozno!

— Zakaj prepozno?

— Ker so bankirji že prišli na sled ponarejevalcu in se menice že nahajajo v rokah policije.

— Potem bi bil izgubljen in bi ne imel več časa za beg?

— Za beg? Policija strogo straži hišo.

Lascars se je udaril s pestjo po čelu.

— Živ naj bi prišel v roke tem ljudem? Ne, raje se ustrelim. Da bi se dal zapreti, obsoditi; ne, nikdar!

Pavlina je molčala.

— In vendar mi je življenje še ljubo, — je nadaljeval, — še sem mlad in še dolgo ostanem mlad. Na vsak način pa moram proč odtod.

— Toda kako odtod? — je vprašala Pavlina.

Lascars je z obema rokama sunil v lase in se je trudil, da bi se zavedal svojega položaja.

Prišla mu je dobra misel. Postavil je svetiljko v kot sobe, da ni razsvetljevala oken. Odprl je okno in skrivaj pogledal venkaj.

Na dvorišču, ki je bilo ograjeno z zidom, je vladala črna tema in nihče se ni genil na dvorišču. Zid je ločil dvorišče od majhne, ozke ulice, ki je bila tudi podnevu le malo obljudena.

— Ni še vse izgubljeno! — je vzkliknil, — še se mi obeta svoboda.

Stopil je nato v spalnico ter prinesel od tamkaj pogrinjala in rjuhe. Raztrgal jih je v dolge pasove, jih zvezal in potem privezal tako napravljeno vrv na okno.

— Pavlina, — je dejal, — prišel je čas ločitve. Zbogom, ali pravzaprav, na svidenje, kajti kakor hitro bom na varnem, vam bom pisal. Ali boste sledila mojemu klicu?

— Ker je to moja dolžnost, pač moram. Poleg tega pa sem se odločila, da delim z vami vašo usodo, pa naj bo kakršnakoli, brez mrmranja in obotavljanja.

— Pavlina, vi ste plemenita, velikosrčna žena in bi bila zaslužila boljšo usodo.

Ponudil jej je roko, ki je pa Pavlina ni prijela, temveč stopila par korakov nazaj.

— Kakor hočete, — je dejal Lascars. — Zbogom!

— Menda veste, gospod, da me ostavljate tu brez vseh sredstev, popolnoma brez denarja?

— Denarja? Niti vinarja nimam pri sebi.

— Imam še nekaj lepotičja. Vzemitega, — je rekla Pavlina.

Lascars se je naredil, kakor da ne bi bil slišal teh besed. Prijel se je za vrv, stopil na okno in se spustil na dvorišče.

— Bog ga čuvaj, — je rekla uboga gospa sama pri sebi. — Zaslužil je kazen, toda moj soprog je in njegovo ime ne sme biti ime obsojenega zločinca.

Poglejmo pa, kako se je godilo Lascarsu na njegovem begu.

V zidu so bila vrata, ki so bila od znotraj zapahnjena. Odpahnil je zapah, stopil na ulico in opazil v svoje največje veselje, da je slavna achenska policija ni zastražila, bržkone ker je bila prepričana, da baron Lascars ne sluti niti najmanje, da ga zasleduje. Skozi več majnih, ozkih ulic je prišel na trg pred zdraviliščem.

— Ko napoči dan, bo mesto Achen že daleč za menoj, — je dejal sam pri sebi, — in potem se pač ne posreči niti najprebrisanejšemu biriču, da bi mi prišel na sled. Toda premagati moram še neko veliko težavo. Imam jo! — je vzkliknil. — Stopim k svojemu novemu prijatelju vikontu Cavaroveu in mu potožim svojo stisko. Saj vendar jutri potrebuje moje pomoči in mi ne more odbiti prošnje, da mi posodi par zlatnikov.

prihaja več v poštev. Tri južnoameriške države, ki so ponudile Wilsonu posredovanje, do danes še niso priznale Huerte, zato jih je Wilson tudi sprejel kot posredovalke.

Položaj ob amerikansko-mehikanski meji je za Amerikance zelo opasen, ker še dosedaj ne vedo, kako stališče zavzame general Villa, ki je na eni strani izjavil, da se strinja s stališčem amerikanske vlade, na drugi strani pa dovoljuje, da njegove čete odkrito nastopajo proti Amerikancem. Ameriški državni tajnik Bryan baje še vedno upa na sodelovanje generala Villa in mu je baje celo ponudil amerikanske transportne parnike za prevoz njegovih čet v Veracruz.

Položaj v Veracruzu.

PARIZ 27. (Izv.) Iz Veracruza poročajo, da je ameriški general Fletcher prepovedal nošnjo orožja vsemu prebivalstvr brez razlike. Kdor bi se ne pokoril temu ukazu, ga ustrele. V Veracruzu je prispel iz Mehike vlak z 250 begunci, od katerih jih je bilo 100 Angležev, 150 pa Amerikancev. Amerikanski poveljnik je prepovedal, dao d tedaj, ko se znoči, ne sme nihče več na hišno streho — v Veracruzu so hišne strehe vodoravne — ker tako hoče preprečiti zahrbtno streljanje na ameriško vojaštvo. Brzojavna zveza Veracruza z Mehiko je baje pretrgana in sicer sedem milj oddaljeno od tam, kjer varujejo progo amerikanske čete. Amerikanci so hoteli zvezo zopet vzpostaviti, a so jih pregnali mehikanski prostovolici. Tudi podmorski kabel med Veracruzom in Galvestonom je bil pretrgan, a je sedaj proga že popravljena. Kakor se poroča, so prodrli Amerikanci 13 kilometrov daleč od Veracruza. Mehikanske čete so se umaknile. V Veracruzu se ne strelja več, pač amerikanski vojaki povsod pobirajo orožje. Ob nekem pogrebu se je pokazalo, da je bil mrtvaški oder poln orožja. Mehikanci so se uprli in so amerikanski mornarji ustrelili štiri osebe. Za jutri se pričakuje prihod novih amerikanskih čet. Amerikanski hidroplani raziskujejo veracruško zaledje.

Mehikanci napadli in zaprli ameriškega konzula.

WASHINGTON 27. (Kor.) Ameriški generalni konzul Hanna v Montreali poroča svoji vladi o sledečem dogodku: Neki stotnik mehikanskih zveznih čet je prišel v spremstvu poulične druhali dne 21. aprila na ameriški konzulat, vlomil je s pomočjo druhali vrata in je vdrl v sobe konzulata. Zahteval je od konzula, da naj takoj ukaže spraviti ameriško zastavo. Med pogovorom pa je druhal že potegnila **zastavo z droga, jo vrgla na cesto in valjala po blatu.** Nato je prišla na konzulat mehikanska straža in je aretirala vse Amerikance in jih odvedla v zapor. Drugi dan so prijeli Mehikanci konzula, vlekli so ga na cesto in so ga odvedli končno v zapor. Drugi dan so postavili konzula pred vojno sodišče in so ga obdolžili, da podpira vstaše. Konzul bi bil gotovo obsojen in bi bila obsodba tudi izvršena, da niso prišli pravočasno vstaši, ki so zavzeli Montrey in oprostili konzula in vse ostale aretirane Amerikance. V Washingtonu je vzbudila ta vest silno pozornost in je povzročila v vseh krogih velikansko ogorčenje.

Zveza z Mehiko.

VERACRUZ 27. (Kor.) Po 6urnem prekinjenju je zopet otvorjena brezžična brzojavna zveza z Mehiko.

Mehikanske sovražnosti.

KOLIN 27. (Kor.) »Kölnische Ztg.« poroča, da so pripovedovali ameriški begunci iz Tampico sledeče: V torek zvečer so hodile po mestu velike množice Mehikancev, ki so se vedle silno sovražno proti Amerikancem. Psovali so jih in jih bombardirali s kamenjem. Amerikanci so se zbrali v večjih hotelih. O polnoči so napadli Mehikanci te hotele in so izstrelili več strelov skozi okna. Ranjen ni bil nobeden. Poveljnik ...škega parnika »Dresden« je zagrozil Mehikancem, da bo izkrcal mornarje, če ne prenehajo z napadi. Nato se je sovražna množica sicer umaknila, toda begunci niso bili varni in so prosili kapitana, naj jih sprejme na krov, kar se je tudi zgodilo.

Posredovanje južnoameriških republik bo brezuspešno?

NEW YORK 27. (Izv.) »New York Herald« izjavlja, da je vsako posredovanje med Zedinjenimi državami in Mehiko smatrati za brezuspešno.

Sovražnosti proti amerikanskim begunom.

WASHINGTON 26. (Kor.) Kanadski konzul v Veracruzu poroča, da so ustavili na progi na neki pustinji med Pripato in San Juan de Rio vlak, ki je pelja! v Veracruz več kot 100 ameriških begunov, med katerimi je tudi več žensk in otrok. Prisilili so begunce, da so izstopili iz voz in so jih pustili v pustinji. Od obrežja so poslali poseben vlak po begunce.

Vojno stanje v Veracruzu.

VERACRUZ 27. (Kor.) Kontreadmiral Fletcher je proglasil v mestu vojno stanje.

Huerta se je vdal?

DUNAJ 27. (Kor.) Na današnji borzi se je razširila vest, da se je Huerta baje udal zahtevam Wilsona v svrho mirne poravnave konflikta. Ta ves pa uradno še ni potrjena. — Pač pa se potrjuje vest iz Mehi, ke, ki ve, da je zvedel španski poslanik iz zanesljivega vira, da je sprejel Huerta ponudeno posredovanje južno-ameriških državBrazilije, Argentinije in Chile.

Odpoklicana pošiljatev municije.

VERACRUZ 27. (Kor.) Kapitan parnika »Ypiranga« Hamburg-America Line. ki je vozil municijo za Mehiko, je dobil ukaz od svoje družbe, da naj se vrne parnik nazaj v Hamburg. — Na nemško poslaništvo v Mehiki je prišel neki mehikanski častnik z 200 vojaki, da bi prevzel ta municijo. Nemški poslanik Hintze, ki je bil o tem ukazu obveščen, mu je povedal, da je parnik brez navedbe vzrokov odpoklican nazaj v Hamburg. Častnik se je s svojo četo nato mirno umaknil iz poslaništva.

Amerikanci begunl.

WASHINGTON 27. (Kor.) Po daljši konferenci s predsednikom Wilsonom je objavil drž. tajnik Bryan, da so pogajanja glede izselitve amerikancev iz Amerike končana. 70 Amerikancev s svojimi družinami, ki so ostali še v Mehiko se je odpeljalo danes v Ameriko.

Južno-ameriško in evropsko posredovanje.

LONDON 27. (Kor.) Iz Washingtona poročajo, da so se pridružili evropski diplomati posredovalni akciji južnoameriških poslanikov. — Predsednik Wilson je izjavil, da sprejme posredovanje za rešitev spora samo pod pogojem, če se Huerta **eleminira od vlade, če se da deželi garancija za konstituelno vlado in če se da primerno zadoščenje ameriški zastavi.**

Vzroki konflikta med Zedinjenimi državami in Mehiko.

V pretvezo za ta konflikt je služilo dejstvo, da je Mehika odrekla amerikanskim ladjam zahtevani salutni strel. To ni bil resnični vzrok, mpak le neposredni povod, po katerem je vlada Zedinjenih držav pograbila, da je forsirala konflikt, kar pa menda danes že obžaljuje.

V resnici se je konflikt razvil iz dejstva, da je predsednik mehikanske republike Huerta v Zedinjenih državah silno obsovražljen, ker je tamošnjim trustovim magnatom, milijonarjem in milijardarjem na poti. Mehika krije v sebi silno naravno bogatstvo: zlasti v produkciji olja utegne v malo letih izpresti Zedinjenim državam dosedanjo monopolsko pozicijo. Zato hoče trust producentov olja v Zedinjenih državah po vsej sili dobiti v svoje roke mehikanske vire olja. In res je že v letu 1900. amerikanska firma Walter Pierce dobila neke pravice za pridbivanje olja. Tedanji predsednik mehikanske republike Porfirio Diaz pa je bil trd mož, ki ni bil po volji naftgotcem v Zedinjenih državah, ker je v inozemskem kapitalu iskal obrambe proti tem poslednjim. Tedaj (1900.) so dobili tudi Angleži koncesije za pridobivanje petroleja v Mehiki. Ker pa je Diaz neizprosno strog in nasilnik, ki je z vso trdostjo izvajal državno oblast, je v republiki mekanski vedno vrelo in je bilo ob vročem in vojevitem temperamentu v tamošnjem prebivalstvu vedno elementov, pripravljenih za nasilen upor. Amerikanci so izkoristili to okolnost in so znali z amerikanskim denarjem inscenirati revolucijo, ki je spravila na čelo republike Madero, od katerega so se Amerikanci nadejali dosego vsega, kar so nameravali. Toda že po dveh letih (1913.) se je moral Madero umakniti in na mesto predsednika republike je prišel sedanji predsednik Huerta, ki zopet ni hotel biti slepo orodje v rokah Amerikancev. V karakteristiko metode milijonarskih in milijardarskih mogotcev v Zedinjenih državah naj služi sledeči dogodek. Neki agent amerikanske družbe Standard bil Company je ponudil v imenu družbe Huerti še enkrat toliko najemnine, nego jo je plačevala angleška firma. Dalje je ponudil posojilo 200 milijonov pezov z obljubo, da nikdar več ne pride do revolucije v Mehiki. Če pa Mehika odkloni to ponudbo, ne ponehajo revolucije nikdar. Tako so od amerikanske strani vedno hujskali proti Huerti, da se je uplivanju od strani teh — oljnatih milijonarjev na vnanjo politiko Zedinjenih držav res posrečilo, da so takorekoč iz trte izvili povod za vojno proti Mehiki.

Toda vsaka vojna ima to nesrečno lastnost, da se pač ve, kje in kako se začenja, nikoli pa ne — kako se konča! Predsednik Zedinjenih držav Wilson je tudi hitro izjavil, da se akcija Zedinjenih držav omeji na zasedenje Veracruza in okolice ter da vojna ni naperjena proti Mehiki, ampak le proti nje predsedniku Huerti. Seveda je bil to le amerikanski trik. Zedinjenim državam je bilo pač na tem, da bi ostalo inozemstvo v nejasnem glede resničnih ciljev Amerikancev, kajti zavedale so se nevarnosti, da bi tudi kaka druga vlast posegla v ta boj. Kdo jamči n. pr. Amerikancem, da ostanejo Japonci mirni?! Tudi v južni Ameriki se je začelo pojavljati neko »panlatinsko gibanje«, ki bi mu bila ost naperjena izrecno proti Zedinjenim državam, proti temu severnemu kolosu. V Braziliji so že začeli nabirati dobrovoljce, ki naj bi šli Mehikancem na pomoč. V Rio de Janeiro je izdal Louis Gomez, veleugledno navdušen »panlatinec« proglas v propagiranje ideje skupnosti narodov latinskih republik na zapadni hemisferi(poluti). Roko v roki žnjim gre Manuel Ugarte, argentinski pesnik in panlatinski agitator, ki je sedaj na agitacijskem potovanju po južnih in centralnoameriških republikah, proti Zedinjenim državam. Če bi vse te sile posegle vmes, bi bilo to v začetek komplikacijam velikega pomena. Zedinjene države so napravile torej veliko pogreško in se nahajajo sedaj v zagati: ali morajo hitro skleniti mir s Huerto, ali pa se spustiti v silno nevarno vojno, ki bi se mogla — ob znani slabosti Zedinjenih držav z boji na kopnem — jako nesrečno končati za te poslednje. In res se že raznašajo glasovi, da so Zedinjene države pripravljene sprejeti posredovanje od kake tretje strani.

V obvestilo naročnikom oglasov naznanjamo, da se ne sprejemajo več oglasi, ki naj bi bili uvrščeni na **prvi** ali **drugi** strani lista.

Kako se godi Bolgarom v rumunski Dobrudži.

O tej stvari pripoveduje izviren dopis v »Právu Lidu«, glasilu češko-slovanske avtonomne socialnodemokratične stranke. To dopis, ki prihaja iz Silistrije ob Donavi in je bil napisan v aprilu t. l., podajamo svojim čitateljem v prevodu:

Dobrudža je bila provinca, ležeča v ravnini, ki je zavzemala petino ozemlja stare Bolgarije, ki je pa prišlo po usodni srbsko-bolgarski vojni pod Romunijo. Na tisoče in tisoče bolgarskih vojakov, ki so se udeležili dveh vojn, se je vrnilo po bukareškem miru v Dobružo kot romunski podaniki. Zmagovalci, ki so se polastili bogate bolgarske province, ne da bi prelili le kapljico krvi, so hiteli pokazat trdo pest novega režima prebivalstvu, ki je bilo vajeno precejšne konstitučne svobode. Najprej je omejila romunska vlada narodnostne pravice na minimum, da bi čim preje poromunila bolgarsko prebivalstvo: zatvorili so bolgarske šole; diplomatično so pa opravičili ta korak s tem, da primanjkuje — vojašnic!

»Gotovo priznate, gospodje, je rekel romunski minister Take Jonesku, »da vojska ne more spati pod milim nebom. Ko pa enkrat sezidamo vojašnice, vam povrnemo vaše šole, da, najemnino vam plačamo. Pa tudi sedaj vam nihče ne prepoveduje, da ne smete otvarjati privatnih škol in jih otvarjati . . .«

Tako je govoril minister poprej. Ko pa je najel bolgarski školski komité potrebna poslopja in plačal najemnino, so jih dali zatvoriti prefekti, ti satrapi z neomejeno močjo. Nekega dne so pozvali vse učitelje na prefekturo in jih povabili, naj ustopijo v državno učiteljsko službo. Ker pa bolgarski učitelji niso hoteli tega storiti, je proglasil prefekt, da ne eksistira zanj nobena privatna šola več. In res, še isti dan so zatvorili vse bolgarske šole in postavili orožnike pred nje. Po to jim še ni bilo dovolj. Ravno v istih prostorih so otvorili rumunske šole in sedaj vabijo vanje bolgarske otroke s tem, da jim ponujajo brezplačne obede. (Se jim vidi, da teče po njihovih žilah lantinska kri, ki jih dela sorodne z našimi Italijani. Op. p.) Kako je postala Romunija naenkrat velikodušna! . . . tista Romunija, ki ima na milijone stradajočih kmetov brez zemlje, kjer umira na tisoče zapuščenih in zavrženih otrok na ulicah, kjer vladata beda in obup. Komu bi ne uskipelo kri pri tej brutalnosti, ki v imenu nenasitne lakote po novih kolonijah in v imenu kapitalističnih in imperjalističnih teženj ruinira svojo lastno deželo in ki vabi s svetohlinsko vabo člane drugega naroda v svoje strupeno naročje . . .

Bolgarskemu prebivalstvu so zatvorili razven škol še bolgarske cerkve, v katerih mašujejo sedaj romunski duhovniki. — Bolgari jih bojkotirajo, izjemo dela le nekoliko »patrijotov«, ki služijo tako suženjsko interesom svojih novih gospodarjev, kakor so še nedavno služili bolgarskemu Ferdinandu.

Vse politične svoboščine v Dobruži so skoraj popolnoma uničene. Ne dovoljujejo nobenih shodov, posebno ne političnih; o socjalističnem gibanju, ki je bilo tu za bolgarskega režima zelo razvito, se ne sme sedaj naglas govoriti, kajti — kakor pravi uradni dekret — »socjalistične ideje so nevarne državi«. Razven tega skrbé romunski uradi, da so Bolgari od tujine popolnoma izolirani. Čez mejo ne smejo ne časopisi, ne brošure, posebno ne bolgarske. Na meji pregledujejo najnatačneje vse potnike. Dogaja se, da slečejo osumljenega potnika do nagega, iz strahu, da bi ne skrival kakega časopisa. Množica špicljev, ki naletiš nanje po mestih in vaseh, pazi, kdo čita prepovedane časnike ali knjige, da bi ga naznanili policiji, ki potem preiskuje, kako je mogla prepovedana stvar čez mejo, in ki kmalu izda potrebno naredbo.

Da bi oslabila moč tajne nevolje in vretja, nabranega v ljudstvu, se je oprijela romunska vlada principa, ki se je še vedno obnesel (tudi pri nas. Op. p.) divide et impera. S tem, da protežira vlada eno narodnost na škodo druge, onemogočuje skupen boj vseh narodnosti v Dobrudži proti despotskemu režimu. Vlada se vede namreč zelo tolerantno napram domačim Turkom; njihove šole so odprte, turške časopise prodajajo javno na ulicah in podobno. Ti romunski darovi so pa zelo problematične vrednosti, kajti ostale narodnosti postajajo nevošljive Turkom, iz sovraštva podjarmljenih ima korist pa le vlada.

Posebno težko stališče imajo delavci, ki trpe vsled draginje, lakote, bede, nezaposlenosti in politiške brezpravnosti, vsled katere se ne morejo organizirati in jim je onemogočen boj za zboljšanje eksistence. Zato vlada povsod nezadovoljnost in sovraštvo napram vladi. Vprašanje Dobrudže ni še definitivno rešeno in jo štejemo k nemalemu številu perečih balkanskih problemov, katerih niso minule vojne razrešile, ampak k starim še par novih pripojile.

Dnevne vesti.

Ničesar storili in ničesar preprečili. Kakor da je nalašč spisan prispevek k včerajšnjemu našemu uvodniku nam prihaja v dunajski »Die Zeit« od dne 23. t. m. sodba o posledicah avstrijske balkanske politike. Govori o istem predmetu in izreka isto sodbo. Kar smo na eni strani izgubili, je gotovo; kar smo si pridobili, oziroma ohranili, zavezništvo Italije, je pač več nego dvomljivo. Nasproti gotovi pasivi stoji dubiozna aktiva. Članek v »Zeit« zaključuje: Med povečano Srbijo in povečano Črnogoro je na naši meji nastala **velikanska državna zveza,** ki se niti ne skriva več; med Srbijo, Črnogoro in Grško zveza med državami; med temi tremi in Romunsko balkanski sporazum ob sodelovanju ruske, ali brez sodelovanja naše diplomacije — brez nas, torej proti nam. Bolgarska, naš edini, ali zelo dvomljivi prijatelj na Balkanu, radi katerega smo žrtvovali romunsko prijateljstvo, je slaba in na svojih mejah obkrožena po balkanski zvezi. Albanija, ustvaritev naše diplomacije, je postala vir nedoglednih diplomatičnih težav. Brez vojske, brez denarja, na vseh svojih mejah obkoljena od sovražnikov, od srbsko-črnogorsko-grških zaveznikov, je za dogledne čase političen non-valeur, za nas celo pasivna postavka. Naši sovražniki na Balkanu se množe in jačijo; prijateljev naših je malo po številu, so nezmožni in nezanesljivi. Ali ohranila se nam je trozveza in naši odnošaji do Italije so se zboljšali — utegne reči grof Berchtold. Toda to le za ceno; da smo — mi, ki smo že stoletja delovali na Balkanu, **prepustili vodstvo balkanske politike Italiji, ki pred dvajsetimi leti balkanske politike niti poznala ni. Ničesar nismo storili, ničesar preprečili.**

Iz srbskih listov ob Velikonoči. »Politika« pravi, da je srbsko pleme praznovalo letošnjo Velikonoč v ustrajnem zadovoljstvu, ker v deželah, kjer so nekdaj gospodovali nekdanji srbski kralji in knezi, vlada zopet belgrajsko žezlo. Nasproti temu dejstvu so vsa spletkarenja proti Srbom v Hrvatski, Dalmaciji in Bosni ničeva, kajti vsako veliko delo zahteva svojih žrtev in sedanja generacija nima višje želje, nego da doprinese to žrtev. — Glasilo radikalne vladne stranke »Samouprava« proslavlja junaštva prednikov pod Jurjem Karadjordjevićem in Milošem Obrenovičem, kakor tudi junaštva sedanjega rodu, ki se mu je posrečilo priboriti svobodo dvema milijonoma Srbov in tako ojačiti tisto jedro srbskega naroda, ki je pozvano k nadaljnim nalogam. — »Novosti« naglašajo stabilnost sedanje srbske vlade, stabilnost bo služila k varnosti države proti presezanjem od zunaj in povzdigi kredita, ki je potreben za povspeševanje gospodarstva, prometa, vojske, justice in ljudske prosvete, — ki pa je zopet v dokaz, **da je Srbija zastopnica miru in da nima namena, spuščati se v aventire, ki jih mrzi ves svet.**

Dvorne spletke na romunskem dvoru. V tukajšnjih informiranih krogih se zatrjuje, da ne pride do poroke grškega prestolonaslednika z romunsko princezinjo Elizabeto, to pa zato ne, ker so se političnim nasprotstvom pridružile v zadnjem času tudi še dvorne spletke, ki jih vodi pod nemškim vplivom sama romunska kraljica Elizabeta, ki hoče na vsak način preprečiti to poroko. Trdi se, da je kraljica sama spravila v dunajske in druge nemške liste vest, da princezinja Elizabeta ničesar noče slišati o grškem prestolonasledniku. Med kraljico in romunskim prestolonaslednikom je prišlo vsled tega že do zelo mučnih prizorov, a končno je zmagala le kraljica. Pripravila je princezinjo Elizabeto tako daleč, da je odklonila privoljenje za poroko. Kraljica se je pri zadnjem sprejemu javno ponašala, da se jej je popolnoma posrečil njen naklep.

Volitve na Švedskem. Sestav nove druge zbornice je sledeč: Desnica ima 86 mandatov, socijalni demokratje jih imajo 73, liberalci pa 71. Pri zadnjih volitvah je pridobila desnica 22 mandatov, socijalni demokratje so jih pridobili 9, liberalci pa so jih 31 izgubili.

Domače vesti.

Odlikovanje. Užitninski oficijal na Katinari Anton Hòrvatič je dobil ob priliki svojega umirovljenja naslov užitninskega upravitelja.

Nacijonalizem med laško duhovščino — a pri nas?! Odkar je moral znani prošt don Zanetti pobegniti radi raznih nepravilnosti, je italijanska klerikalna stranka v Puli — izginila. Ni jej bilo več sledi. Gibanje se je zaustavilo, ker jo je Zanetti preveč kompromitiral. Dom stranke v Puli je celo prešel v roke socijalne demokracije. Sedaj pa, v očigled deželnozborskim volitvam, se je zopet začelo nekaj gibati, da bi se stranka zopet konstituirala. Vsled naloga škofijskega ordinarijata v Poreču bi se imel vršiti v ta namen v Puli poseben shod. Ali poizkus je ponesrečil, ker **se italijanska duhovščina ni hotela pokoriti ukazu škofijskega ordinarijata.** Že to dejstvo samo na sebi govori pomemben govor. Ali vsa ta pomembnost nam stopa pred oči v utemeljevanju tega vedenja italijanske duhovščine, češ: **ker nočejo, da bi tako cepljenje oslabilo italijanski tabor!!** In če še vemo, da je to utemeljevanje izšlo v znanem in proslulem puljskem »Giornalettu«, potem je jasnost popolna: italijanski duhovniki se čutijo najprej Italijane in potem šele — duhovnike! Vidi se, da med italijansko duhovščino v škofiji poreško-puljski plava še vedno duh pokojnega škofa Flappa in da jej veljajo njegovi nauki. Saj je celo »Slovenec« očital pokojnemu Flappu: najprej Italijan, potem ekscelenca in šele na zadnje škof. Zakaj oživljamo ta reminiscenco, zakaj opozarjamo na ta nastop italijanske duhovščine v Puli italijanski narodni stvari v prilog?! V Puli odrekajo italijanski duhovniki pokorščino celo škofijskemu ordinarijatu, ker bi to škodovalo narodni stvari, v Sežani pa zovejo misijonarji na **»sveto vojno«** proti »Edinosti«, ki zasleduje le narodni princip in zahteva, da slovenski duhovnik bodi naroden! Italijansko duhovščino ne ženira čisto nič sosedstvo z liberalno laško kamoro, izvestni slovenski duhovniki pa bi hoteli uničiti list »Edinost« in s tem tudi politično organizacijo istega imena, dasi dobro vedo, da na tej organizaciji sloni v Trstu vse breme narodnega dela in težke borbe — dasi vedo, da bi, ako bi ta organizacija izginila, v Trstu nastala — in to v sedanjem velekritičnem momentu — praznina, ki bi je ne bilo od nobene strani izpopolnititako hitro, da bi ne nastala velika in morda celo nepopravljiva škoda za narodno stvar Slovencev v Trstu. Italijanska duhovščina se izogiblje vsemu — to smo videli tudi na volitvah v Gorici —, kar bi moglo oslabiti italijanske vrste — nekateri slovenski duhovniki pa se notri v najhujšem ognju zaletavajo slovenskim bojevnikom v hrbet, da bi njih vrste razdvojili. No, mi zaupamo poštenju, narodni zvestobi in zdravemu instinktu našega ljudstva, da ne bo sledilo takim klicem k herostatstvu in izdajstvu na narodni stvari na točki, tako ogroženi in tako važni, da nje obramba zahteva koncentracije vseh narodnih sil. Neka nesrečna zvezda visi nad nami Slovenci. Italijanski socijalist ostaja Italijan, nemški Nemec, slovenski pa je internacijonalen fanatik do zatajevanja svoje lastne krvi. Italijanski duhovnik ne nudi — pa naj ga zove v to, kdor hoče — nikdar svoje roke v slabljenje, ne morda laške narodnosti, ampak gospodovalne politične organizacije, čeprav so principi in naziranja te poslednje v nespravljivem navskrižju z interesi vere in cerkve: najprej Italijan, potem duhovnik! Nekateri slovenski duhovniki pa love slovenske liberalce tudi tam, kjer jih ni, skušajo zanašati razdor v naš tabor — pa če imajo pri tem iti na kose tudi največi narodni interesi.

O volitvi v zadrugi pekov nam pišejo: Poročilo, da smo zmagali z dvema glasoma večine, velja le za predsedništvo. Ves drugi odbor s predsednikom vred je bil izvoljen s 53 glasovi proti 44. »Lavoratoru« je menda žal, da smo zmagali mi in trdi, da 3 glasove bi bili oni lahko dobili več. Ne omenja pa, da bi imeli še vedno 50 glasov. Na nasprotni strani so volile vse ženske, **na naši pa niti ena.** Posebno našim po okolici bi priporočali za bodočnost več zavednosti.

Takšni so. Ni resnično: „da se prav gostilničarkina sinova odlikujeta s psovanjem „Slovencem“. — Ni resnično: „Ščavo“ je jima vedno na jeziku. — Res je, da se moja sinova ne odlikujeta s psovanjem Slovencev, ker se nikoli ne spuščata v nikako sramotenje Slovencev. Res je, da nikoli ne rabita „Ščavo“, ker je ta izraz za nju kot Slovenca tudi žaljiv. — Trst, dne 26. aprila 1914 — Johana Žura, gostilničarka gostilne Romagna št. 6.

Tramvajski uslužbenci so na svojem sestanku dne 24. t. m. sklenili prijaviti direkciji, da so bili glede praznovanja prvega majnika stavljeni trije predlogi: za praznovanje ves dan, za praznovanje samo popoldne, za delo ves dan. Glasovanje se bo vršilo dne 28. t. m. Shoda se je udeležilo 150 uslužbencev iz notranje in vožnje službe, vštevši one na črti k Sv. Soboti.

Naša »Kmetijska družba« je imela minole nedelje v gledališki dvorani »Narodnega doma« svoje jubilejno zborovanje ob 20letnici nje obstanka. Zborovanje je bilo v resnici slavnostno. Take udeležbe ni še videlo nobeno zborovanje družbe. Poročila o delovanju družbe v teh 20 letih so bila zrcalo velikih trudov, velike požrtvovalnosti, a tudi — lepih vspehov. A zborovalci sami so toliko po svoji številni udeležbi, kolikor po vsem svojem sodelovanju na razpravah pokazali, kako je v njih porastel napredek in pa umevanje nalog, ki jih zasleduje družba. Pokazali so, kako se je med kmetovalci naše okolice uživelo in poglobilo spoznanje o potrebi racijonalnega obdelovanja zemlje in gospodarstva sploh in o potrebi organizacije — samopomoči. O tem lepem in pomembnem shodu prinesemo obširneje poročilo. Danes že pa javljamo, da je bil mož, ki predseduje družbi vseh 20 let, torej od njenega obstanka, ki je torej doslej nje edini predsednik, g. Ivan Goriup, veleposestnik na Opčinah, soglasno izvoljen prvim častnim članom družbe.

Tržaška podružnica »Slovenskega planinskega društva« in jama »Dimnice«. Z ozirom na vest, ki je bila pred kratkim objavljena v listu »Dnevu« na naslov Trž. podr. S. P. D. in njeno delovanje, sledeče: Dela v Slivarski jami »Dimnica« so bila s pomočjo člana in žup. upravitelja v Slivjah ter člana c. kr. okrajnega glavarja v Voloskem, ki je podpiral in pospešil podelitev državne podpore s pričetkom letošnjega leta končane. Glavna ovira pa, da jame še ni bilo mogoče otvoriti, so pa ondotne razmere, kjer se stavijo podružnici pri uredbi otvoritve jame razne zapreke in nasprotstva. Kar se tiče koč, ob katere se obrega dopis, je pa le obžalovati, da nima podružnica še nikakega lastnega planinskega doma, in, da je bila misel razširiti svoj delokrog tudi na tem polju jako srečna, je pokazalo navdušeno odobravanje neštevilnih zborovalcev na občnem zboru k točki poročila nameravane zgradbe planinske koče. Ker se omenja v oni vesti tudi neko »nemšk gričevje«, bi pa bilo dobro, da bi vzel dopisnik v roke zemljevid »Okrožje Trsta«, kjer bi našel, da je ozemlje, po katerem deluje Trž. podr. S. P. D., še slovenska last, in bi se tudi prepričal, da po tem ozemlju še ne raste »nemška trava«. Tržaška podružnica »S. P. D.« si je svesta svoje naloge in bo tudi v naprej delovala po začrtani poti, ki je edino prava, za kar jej je dokaz zaupanje, izraženo že opetovano in tudi na letošnjem občnem zboru.

Avtomobilnj promet Trst-Lokev. Redni avtomobilni promet med Trstom in Lokvo črez Bazovico se otvori v nedeljo, dne 17. majnika, in ne kakor se je pričakovalo, že 1. majnika, in to vsled zakasnitve dobave avtomobila iz tovarne.

Prva kraška avto-zveza s Trstom.

POMLADANSKI KONCERT pevskega društva „Hajdriha“ se bo vršil v nedeljo 3. majnika v Tomaju s krasnim pev. sporedom.

Otroški vrtec v Koloniji. Solske oblasti so dovolile otvoritve otroškega vrtca v Kolonji, ki so ga tamošnji prebivalci tako željno pričakovali. Naša prekoristna Družba sv. Cirila in Metoda je že vse ukrenila, da se pouk začne že prihodnje dni. Vpisovanje se bo v petek vršilo prvega, in v soboto drugega majnika. Vse natančnejše podatke prioočimo v eni prihodnjih številk, izražamo pa že danes nado, da naši Kolonjčani vpišejo v naš vrtec čim večje število svojih otrok.

Umrli so: Prijavljeni dne 26. t. m. na mestnem fizikatu: Puppis Josip, 63 let, stan. pri Sv. Mariji Magdaleni Sp. št. 433; Šverko Milivoj, 15 ur, Rojan št. 4; Kokovec Anton, 5 mesecev in pol, Vrdela št. 1446; Martinolich Matej, 37 let in pol, ul. Apiari št. 12. Prijavljeni na mestnem fizikatu dne 27. t. m.: Minutti Marij, 2 leti, ul. Pilone št. 2; Barzilai Atilij, 44 let, ul. Farneto št. 43; Opnich-Fontana Adela, 76 let, trg Caserma št. 1; Negode Frančiška, 65 let, ul. Ronco št. 9; Podgornik Marija, 10 mesecev, ul. Molin a vapore št. 7; Perc Fran, 13 let, ul. della Guardia št. 35; Berce Ivan, 9 mesecev, Kjadin št. 755; Rauber Fran, 73 let, Kjarbola Zg. št. 350; Bračić Alojzij, 32 let, ul. Concordia št. 6; Quargnali Elizej, 7 mesecev, ul. G. Tartini št. 14. — V mestni bolnišnici dne 23 t. m.: Virgili Angel, 55 let let; Rosenwirth Antonija, 24 let; Pipan Anton, 53 let; dne 24. t. m.: Fabjančič Josip, 57 let; Cornaviera Guerin, 70 let; Blažica Terezija, 71 let; Dugulin Marija, 22 let; Hudorović Fran, 18 let; Jakomin Ivan, en dan. — V bolnišnici pri Sv. Mar. Magd. dne 24. t. m.: Gleria Anton, 51 let; Kropp Marija, 26 let.

Na tramvaju, v svrho tatvine uprizorjen pretep. V nekem tramvajskem vozu je v soboto zvečer v ulici Carducci nastal pretep med tremi moškimi. Ko se je voz ustavil pri »Volti di Chiozza«, je tramvajski sprevodnik pozval redarja, ki je one tri pretepače povabil iz voza. Oni trije se temu povelju niso upirali, temveč so pohlevno in mirno sledili redarju na policijo, kjer so pa uradniku izjavili, da so se prepirali radi neke malenkosti, da pa ni bilo nič hudega in da radi eden drugemu odpuščajo. Na podlagi te tako miroljubne izjave je policijski uradnik izpustil vse tri; a kakih 5 ali 10 minut pozneje sta prišla k istemu uradniku na policijo dva gospoda in mu povedala, da sta bila okradena v — tramvajskem vozu, in sicer v onem vozu, v katerem je bil nastal pretep med prejšnjimi tremi individui. Enemu je bila ukradena iz žepa listnica, v kateri je imel 280 kron denarja in zlata kravatna igla z briljantom, vredna 1200 kron, drugemu pa listnica, v kateri je imel 300 kron denarja. — Jasno je bilo, da so oni trije, ki so se prej pretepali in se potem tako lepo pomirili, uprizorili pretep le v svrho, da so lalje okradli radovedne gledalce njih prepira. — Policija jih je sicer začela takoj pridno iskati, a dosedaj je ostala vsa nje pridnost brez uspeha.

Pazite na otroke. Včeraj smo poročali, da se je komaj 3letna Romana Rustjeva oparila z lugom, vsled česar je, kakor poročamo na drugem mestu danes, umrla. Danes pa moramo zopet poročati o malone enakem slučaju. Komaj 7letni Fran Poljšak, stanujoč s starši v Zgornji Čarboli št. 66, je predsnočnjim prevrnil nase pripravo za kuhanje na špirit, in goreči špirit mu je grozno osmodil ves obrazek. Nesrečnega dečka so prenesli v mestno bolnišnico. — Čeravno bo ta revček skoraj gotovo okreval, vendar bo pa nosil na svojem obrazu do konca svojih dni vidno znamenje nemarnosti svojih staršev. Roditelji, pazite na svoje otroke!

Don Juan, ki pa ni kavalir. Privatni uradnik Virgilij Carlini, stanujoč v ulici della Caserma št. 14, je bil zapeljal v greh pošteno dekle, neko Marijo G., obljubivši jej, da jo gotovo popelje pred oltar. Deklica, ki jej je komaj 17 let in ki stanuje z roditelji v ulici Carducci, se mu je res udala, a nesramni don Juan jo je potem popolnoma pozabil in zapustil. Dekle pa, videče, da ne bo moglo več dolgo skrivati posledic svoje zaupnosti, ali svoje ljubavi, je ponovno zahtevalo od svojega nesramnega zapeljivca, naj vendar podviza s pripravami za poroko, naj namreč izpolni storjeno obljubo. — Videča, da so vse njene besede zaman, je pa včeraj nesrečna Marija G. izustila neke grožnje svojemu zapeljivcu, in ta novodobni don Juan, ki odgovarja vrlo latinsko ime **Virgilio Carlini**, je dal nesrečno deklico, katero je zapeljal, radi onih groženj aretirati.

Umrla je še predvčerajšnjim zjutraj v mestni bolnišnici ona triletna Romana Rusteva, ki je zvrnila nase kotel vročega luga.

Samoumorilni poizkus. Predvčerajšnjim popoldne je 24letna prostitutka Lucija Gjurgjević, stanujoča v ulici del Fortino št. 2, s samomorilnim namenom izpila nekoliko neke strupene tekočine. Pozvan je bil pa še pravočasno k njej na pomoč zdravnik s pomožne postaje društva »Ige«a, ki jej je izpral želodec in jo dal odpeljati v mestno bolnišnico. — Nesrečnica je hotela umreti zato, ker jo je zapustil ljubček.

Nož. V soboto ponoči sta bila pripeljana v mestno bolnišnico 20letni težak Atilij Roman, stanujoč v ulici Nuova št. 22, in 36letni Fran Storchio, stanujoč v ulici della Madonnina št. 2. Oba sta bila v pretepu na raznih mestih života ranjena z nožem.

In zopet nož. Včeraj zjutraj ob osmih je prišel na zdravniško postajo 31letni težak Ivan Rossi in je prosil zdravnika, naj mu obveže več ran, ki jih je bil zadobil v nekem pretepu ponoči v neki gostilni v Starem mestu. Zdravnik je konstatirral, da ima Rossi dve globoki rani na prsih, prodirajoči v notranjost do droba, eno lahko na desni in eno lahko rano na levi roki. Rossi ni hotel povedati, ne kdo, ne zakaj, da ga je ranil. — Zdravnik ga je dal odvesti v bolnišnico.

Nevarno prenočišče si je bil izbral predsnočnjim čevljar Josip Mandel: legel je bil in tam tudi sladko zaspal ob nekem zidu v ulici Silvio Pellico. (To se pravi, pred predorom pod Montuco)). Okoli dveh popolnoči se je pa zbudil in je hotel pogledati na uro, da bi vedel, koliko časa je spal, a ure ni bilo več v telovnikovem žepku. Ko je prišel nato mimo njega nek redar, mu je Mandel povedal, kaj se mu je pripetilo, a vendar je filozofično dostavil: »Sicer ni pa to nič čudnega, ker se mi je v Trstu zgodilo že marsikaj hujšega!«

Tatovi železne skrinjice s 15.000 kronami. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo zagonetne tatvine, o kateri smo poročali in ki je bila izvršena dne 6. aprila t. l. zjutraj v skladišču »Konsumne zadruge« (Cooperative operaie) v pritličju hiše št. 21 v ulici Sv. Frančiška Asiškega. V skladišču se nahaja železna varnostna blagajna sistema »Wertheim«. V tej blagajni se je nahajala železna skrinjica, v kateri je bil shranjen denar. To skrinjico so vsako jutro vzeli iz blagajne in jo z denarjem vred nesli blagajniku v urad, ki se nahaja v I. nadstropju, kateremu je oni denar imel služiti za poslovanje tekom dneva. Dne 6. aprila zjutraj je bilo v oni skrinjici 15.000 kron denarja. Ko so skrinjico vzeli iz blagajne, so jo bili za hip položili na neko mizo, a ko so hoteli par minut pozneje poseči po njej, da jo odnesejo v blagajnikov urad v I. nadstropje, ni bilo skrinjice več na oni mizi. — Par dni pozneje — in tudi to smo mi poročali — je bila aretirana uslužbenka iste »Konsumne zadruge«, Marija Mahorčič, ker je nanjo letel sum, da, če že ni ona direktno izvršila te tatvine, je pa vsaj pomogola na nje izvršitvi. Marija Mahorčič je bila pridržana v zaporu vzlic dejstvu, da je odločno tajila vsako sodelovanje na tej tatvini. — Vsled natančnih preiskav in strogih poizvedovanj je pa prišel policijski komisarijat v ulici Luigi Ricci na sled trem moškim, o katerih vse okolnosti vzbujajo močno utemeljen sum, da so izvršili to zagonetno in drzno tatvino, in te tri moške je dal rečeni komisarijat aretirati. Ti trije, težko osumljeni rečene tatvine, so: 32letni brezposelni težak Angel Dovier, doma iz Gradeža in stanujoči tu v ulici dei Giuliani št. 34, policiji vrlo dobro znan kakor prebrisan in nevaren uzmovič; 22letni Marcel Jamnik, tudi težak brez posla, doma iz Trsta in tudi on dobro znan policiji, kakor človek, katerega prošlost ni nič kaj priporočljiva, in 24letni Karel Trampus, kovač po poklicu, doma iz Trsta in stanujoč v ulici della Guardia št. 14. — Vsi trije aretiranci sicer najodločnejše tajijo, da bi sploh kaj vedeli o tatvini one krinjice, a vse okolnosti govore proti njim. — Ko je policija izvršila hišno preiskavo na stanovanjih teh treh aretirancev, je našla na stanovanju Dovierja 420 kron v gotovini in vložno knjižico tržaške »Cassa di Risparmio«, na katero je bilo vloženih 240 kron; poleg tega pa še mnogo dragocenosti. Na stanovanju ostalih dveh je pa policija našla le malo denarja, a oba sta imela zlati verižici. — Železna skrinjica je pa bila najdena na vrtu poveljništva c. in kr. vojne mornarice v dvorcu »Necker«, in sicer pod ulico Massimiliano, kamor so jo gotovo tatovi vrgli v svrho, da se je rešijo. — Vrlo simptomatično je pa dejstvo, da je Dovier — kakor je mogla policija dognati — potem, ko je bila ona skrinjica ukradena, ponovno potoval v Benetke.

Slovensko gledališče v Trstu.

Potovalna družba ljubljanskih igralcev ne bo igrala 3. in 4. maja, kakor je bilo prvotno sklenjeno in tudi že objavljeno, marveč pridejo že ta teden in imajo sledeč program:

Danes, dne 28. t. m., ob 8.15 zvečer uprizore burko v treh dejanjih

»NEOZDRAVLJIVI IZIDOR«.

Jutri, v sredo, dne 29. t. m., ob 8.15 zvečer

»VRAG«.

V petek, dne 1. majnika zvečer tridejansko komedijo

»NERVOZNE ŽENSKE«.

V soboto bo **deklamacijski večer** in burka

»SATANOVA MASKA«.

V nedeljo popoldne ponove na premieri sijajno uspelo vojaško burko

»TRETJI ESKADRON.«

V nedeljo zvečer pa uprizore

»KONEC SVETA«.

»Neozdravljivi Izidor« je ena najboljših šaloiger, kar se jih je še igralo na slovenskih odrih. »Vrag« je prekrasna Moliérejeva drama, kjer ima g. Skrbinšek svojo najboljšo ulogo. **»Nervozne ženske«** pa je kakor govori že ime, izborna šaloigra.

Kar se tiče drugih predstav, smo jih sami videli in so, kakor se čuje, vsem popolnoma ugajale. Posebno velja to za **»Masko satana«.** In tudi od **deklamacijskega večera** pričakujemo lahko najboljši uspeh. Kakor smo izvedeli iz Ljubljane, je g. Skrbinšek in tudi drugi, ki predavajo našo slovensko pesem, pravi umetniki v tej stroki.

Pričakujemo obilne udeležbe, posebno še, ko so ljubljanski igralci že na dosedanjih predstavah pokazali, kako vestno so se pripravili in kako je vsakdo med njimi dorasel svoji ulogi. Vsakdo, kdor je bil minuli teden pri predstavah v našem »Narodnem domu«, mora priznati, da je imel res lep užitek. Pokažimo tudi na prihodnjih predstavah, da smo vneti za dobro igro.

Društvene vesti.

Pevski zbor Z. J. Ž. Danes, v torek, predzadnja pevska vaja za izlet v Sv. Lucijo.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov. Danes, v torek, ob 8 zvečer odborova seja. Radi važnosti predmeta so gg. odborniki naprošeni, da se seje polnoštevilno udeleže.

„Tržaška kinetijska družba“ ima v četrtek dne 30. t. m. ob 4 pop. v svojih prostorih odborovo sejo; vsled važnosti dnevnega reda naj se je vsi odborniki gotovo udeleže.

Šentjakobska mladina. Nocoj ob 8.30. seja v prostorih „Šentjakobske Čitalnice“-Prosi se polnoštevilne udeležbe.

Slov. akad. društvo „Balkan“. Danes, v torek, ob 8 zvečer odborova seja. Ob 9 sestanek. Predava Mr. Andriew Hull „o jugoslovanstvu.

Narodna delavska organizacija.

»Narodna delavska organizacija« in »Zveza jugoslovanskih železničarjev« priredita v proslavo delavskega praznika na dan 1. majnika ob 9 in pol dopoldne v gledališki dvorani »Narodnega doma« v Trstu

velik manifestacijski shod.

Po shodu razvrstitev v vrste, nato

obhod po mestu

z godbo in zastavama: centrale NDO in zidarske organizacije NDO. Svirala bo združena 40 dobro izvežbanih godcev. — Obhod se bo vršil izpred »Narodnega doma« po Carduccijevi ulici čez Goldonijev trg po korzu, Veliki trg, mimo namestniške palače, ob morju gor, do Ghegove ulice in po tej ulici pred »Narodni dom«, kjer se manifestantje razidejo.

Popoldanska slavnost.

Popoldne ob 2 bo zbirališče pred »Nar. domom«, kjer bo svirala godba. Od tu ob 2 inpol odhod z godbo in zastavama po ulici Carduccijevi, čez Goldonijev trg, po Barieri, skozi ulico Madonina in po novi tramvajski progi do cerkve Sv. Jakoba in od tam na vrt konsumnega društva »Jadran«, kjer se prične ob 3 pop.

velika majniška veselica

z godbo, petjem, plesom itd. Veselica bo trajala do 1. popolnoči. Vstopnina 50 vinarjev.

To je program majniške manifestacije slovanskega delavstva v Trstu. Pričakujemo, da se bo vse tržaško slovansko delavstvo odzvalo našemu vabilu. To je tudi potrebno, kajti 1. majnik je delavski dan, na 1. majnika svetovno delavstvo manifestira svojo moč in potestira proti krivicam. Mi slovanski delavci pri tem ne smemo zaostati, ker tudi nas zatirajo in celo bolj kot drugorodno delavstvo. Naša manifestacija mora biti veličastna! Dvigniti moramo zahtevo po gospodarski, socialni in narodni pravičnosti. Zatirani smo kot delavci in kot Slovani pokazati moramo, da smo že do grla siti teh obupnih razmer. **Na 1. majnika vsi na manifestacijski shod, na 1. majnika vsi po tržaških ulicah!!** Naš glas mora močno zadoneti odločujočim faktorjem na ušesa in najti mora tudi odmev!

Slovanski delavci v Trstu, na 1. majnik vsi na plan! Nihče naj ne zaostane!

1. majnik NDO v Sv. Križu. Ob 7.20 zjutraj se pripeljejo na križko postajo tovariši iz Vižovelj in se pridružijo križkim tovarišem. Nato obhod po vasi z godbo in

Nesrečni postanejo ljudje, ki trpijo na zapeki ter iščejo temu odpomoči. In vendar je ozdravljenje tako pri rokah. Oni, ki hoče odpraviti zapeke, pa bodisi dotičnik vsakega spola, poklica in starosti, naj popije pol kozarca naravne kisle vode HUNYADI JANOS, ki mu donese toliko zaželjeno blagostanje. HUNYADI JANOS se dobiva v vseh lekarnah, mirodilnicah, prodajalnah kislih vod; pri nakupu pa je treba paziti na razne manj vredne ponaredbe. Vsakdo naj vpraša zdravnika za mnenje in gotovo bo dobil odgovor, da je HUNYADI JANOS najuspešnejše odvajalno sredstvo izmed vseh kislih vod.

Dvorana za sodne dražbe, ulica della Sanità 23-25

Dražba, ki se bo vršila jutri v sredo, od 9—12, od 3—6 pop.

Gramofon z ploščami, gumbi, klopčiči nita, zamet, svileni traki, čipke, dopisnice, bombaževina, zavratnice, tirake, nogavice, svitki, okrasi, monogrami, igle in druge drobnarije.

Nova žarna luč brez napeljave!!

Včeraj se je odprla nova prodajalna

„RADIUM“

Ulica Caserma 6 - Telef. 26-18

Svetiljke na špiritni plin in petrolej, štedilniki, peči in ventilatorji z gorskim zrakom.

Brezplačno vzdrževanje na domu. - Trst, ulica Caserma štv. 6.

Mnenje gosp. d.ra L. Freunda

vseučiliščnega docenta na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO **Trst**

Potrjujem z radostjo, da sem rabil z najboljim vspehom Vaše ŽELEZNATO KINA-VINO SERRAVALLO (Vino di China Feruginoso Serravallo) v mnogih slučajih malokrvnosti.

Ne samo mladi, ampak tudi onemogli stari so je prenašali najlažje in se primerno ozdravili.

DUNAJ, dne 2. junija 1911.

DOKTOR L. FREUND.

Podložna jajca

belih orgingtons po 40 stot. „bizamskih“ rac po 40 stot.; indijskih rac 40 stot.; sulmtalskih kokoši po 40 stot., štajerskih kokoši po 40 stot.; tuloških orjaških gosi po K 2.—, pekinških rac po 40 stot.; štajerskih dom. gosi po 40 stot. samo plemenskih živali. Jamčim za ploditev. **Maks Pauly urednik, Köflach, Štajersko.**

Dr. HORVATH

Trst, Via Nuova št. 22

ordinira za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI od 11-1 in 5-7.

Za bolečine v nogah in sklepih od 11-12 in od 4-5. Ob nedeljah samo predpoldne.

Nikdar - do letos!

Vsled nakupa velikanske partije (2000) možkih in otroških oblek, zamorem prodati obleke po nabavnih cenah.

Moderne možke obleke od K 14 naprej
„ otroške „ „ „ 8 „
„ oblečice za
otroke od 3—10 let „ „ 3 „

Velikanski izbor blaga za obleke po meri.

(Zadnji uzorci od K 32 naprej.)

Velik izbor delavskih oblek, hlač, spodnjih srajc in drugega perila.

Vse po najzmernejših cenah

Alla città di Trieste

Trst, ulica G. Carducci štv. 40.

Spominjajte se CM družbe!

TOVARNA

ROULEAUX

Ing. LUDOVIK FISCHER

Ulica Moreri 72 TRST - ROJAN

TELEFON 29-14

Izdeluje jeklene kakor tudi lesene

ROULEAUX

Ima v zalogi vse potrebščine za lesene in železne ROULEAUX. Delo solidno.

Botri! Botre!

O PRILIKI BIRME

je dospelo znani urarni

G. PINO - TRST

Via Vincenzo Bellini 13 in via Nuova 34

1500 različnih ur in 11 kg zlatih verižic in ovratnih verižic. - V zalogi dobite zraven tega bogat izbor uhanov, zapestnic, priveskov itd. po konkurenčnih cenah.

POZOR! Opoldne in zvečer abonement. Zelo ugodno. Izborna kuhinja in budjejeviško pivo (brez glavobola). - Zmerne cene. Piazza della Caserma). **RESTAVRACIJA - HOTEL BALKAN**

TRGOVCI! PEKI! Drože (kvas) iz odlikovane slovenske trgovine drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Naročajte pri domači tvrdki, ki Vam postreže po konkurenčnih cenah. Priporočam se Vam udani **J. J. SUBAN, Trst.** Via Vasari 10. Telef. Nr. 260

zastavo. Po obhodu se poda sprevod do gostilne gosp. Štolfe, od tu pa v Nabrežino.

V Nabrežini se bo vršil od 3 popoldne na dvorišču gostilne g. Zaharije manifestacijski shod na katerem nastopi več govornikov iz Trsta. Po shodu bo koncert.

Podružnica NDO v Voloski Opatiji priredi o priliki 1. majnika veliko slavnost. Kot slavnostni govornik nastopi tov. dr. Josip Mandić iz Trsta.

Darovi.

— Gospod Bohinec je daroval za moško podružnico CMD 1 krono. Srčna hvala.

Vesti iz Goriške.

Laški shod je vlada prepovedala. Prepoved je bila čisto umestna, kaj pa so tako kričali laški študenti, da bodo demonstrirali, in kaj so vrhu tega še zafrkovali vlado, da so demonstracije v interesu vlade.

Hitro so izpremenili laški dijaki svoje prepričanje. V soboto so še pripovedovali plakati laškim meščanom zbližanje Avstrije in Italijanov, v nedeljo so pa prelepljeni novi plakati oznanjevali nov kurz avstrijske vlade proti Italijanom. Veliko si domišljajo goriški laški študenti, če mislijo, da njihov shodič kar preobrne vlado. Da je od resnosti do smešnosti le en korak, to pač dobro vedo laški študenti.

Vse ali pa nič so mislili laški študenti, ko jim je vlada najprvo prepovedala le obhod. Ko jim je pa bil prepovedan tudi javen shod, niso hoteli niti shoda po § 2, in so imeli raje nič.

Nečuveno in nekaj neverjetnega se je zgodilo. Lahi niso smeli zborovati, Slovenci so imeli svoj krasen shod in nobene demonstracije ni bilo. Ali je šel res že laški značaj Gorice v maloro? Če še ni, pa kmalu pojde.

Grozno so bili jezni nad Slovenci, ker so se upali prirediti shod. Laški akademiki ne pogledajo več svojih nekdanjih slovenskih sošolcev in laški profesorji ne poznajo več svojih nekdanjih sošolcev. To ignoriranje seveda grozno zalega. Slovenski akademiki so kar iz sebe in že resno premišljujejo, kaj naj store, da jih zopet pozdravi prijazno laško oko.

Posebno je bil tudi hud nad Slovenci trgovec s sodo vodo Kosovel, menda zato ker ga še niso pognali okoličani, kadar prodaja pri njih svoje izdelke. Naj si zapomni, da je tudi taka reč mogoča!

»Eco« pravi, da je bilo malo slovenskih akademikov na shodu. Konstatiramo, da so bili vsi slovenski akademiki, ki so sedaj v Gorici, na shodu. Nimamo pa prav nobene potrebe, da bi se dičili s pavovim perjem in da bi kakor Italijani poklicali od vseh strani akademike v Gorico, da fingirajo ti goriške akademike.

Na shod so došli te dve brzojavki: Neustrašeno in vztrajno naprej v borbi za naša prava! Živeli! — Akad. ferialno društvo »Balkan« v Trstu. — »Zarja« z vami. Naprej za naše pravice! Akad. društvo »Zarja« v Gradcu.

Močni oddelki policije so bili okoli Trgovskega doma, pa niso imeli nobenega dela, ker Slovenci znajo dostojno in mirno zborovati. Italijani pa tudi niso junaki po tem, da bi napadli Slovence, če so zbrani v takem številu.

Prva pomladanska veselica goriškega »Sokola« se vrši prvega maja na vrtu hotela »Pri zlatem Jelenu«. Goričani, podprite marljivo društvo z obilnim obiskom!

Iz Nabrežine. Na občnem zboru »Javne ljudske knjižnice« v Nabrežini dne 19. aprila 1914 je bil izvoljen sledeči odbor: Lambert Pertot predsednik, Ivan Gruden, št. 58, podpredsed., Ivan Kosmina tajnik, Bogumil Pertot tajnika namestnik, Ivan Radovič št. 71. blagajnik, Franc Radovič št. 65 blagajnika namestnik, Izidor Caharija št. 190 knjižničar, Ivan Radovič št. 28 knjižničarja namestnik, Ivan Sedmak arhivar, Ivan Milič upravitelj čitalnice, Anton Koršič in Anton Pertot št. 214. za pevski odsek; Josip Frančeškin, Josip Paškulin in Hinko Caharija pregledovalci računov. Društvo priredi dne 28. junija 1914. javno tombolo.

Opozarjamo na zanimiv koncert, ki ga priredi 2. majnika »Pevsko in glasbeno društvo« (Podružnica Glasb. Mat.) v Gorici. Izvajale se bodo izključno dela skladatelja Antona Lajovica. Pri koncertu bodo sodelovali: Josip Rijavec, koncertni pevec, društveni mešan zbor in celotni orkester pešp. št. 47. Vokalne in vokalno-inštrumentalne skladbe bo vodil g. Josip Michl, društveni pevovodja, instrumentalne pa kapelnik g. O. Pešta, pri klavirju g. Ciril Eržen. Bogati spored, ki obsega orkestralne točke, mešane zbore, pesmi z orkestrom in klavirjem in večje delo za ženski zbor in orkester, **»Gozdna samota«,** objavimo v eni prihodnjih številk. V Gorici vlada za ta koncert veliko zanimanje, saj pa tudi poda verno sliko ustvarjanja največjega jugoslovanskega liričnega skladatelja.

Društvo za podporo rokodelcev v Ajdovščini bo slavilo dne 3. maja 35letnico svojega obstanka po sledečem sporedu: Dopoldne. 1. Ob 5. uri budnica. 2. Ob 7.30 zbirališče v društveni dvorani. 3. Ob 8. uri izlet z društveno zastavo skozi Ajdovščino in Šturije v Log, kjer se vrši ob 9. uri sv. Maša za društvo. 4. Po maši v istem redu nazaj. — Popoldne. Od 3. do 8. ure družabna zabava z godbo, petjem in govorom na planem v Borštu g. Antonije Šapla za Šturijem. — Pri vsem sporedu svira sl. Sokolska godba iz Prvačine. Društveniki naj nosijo ta dan društvene znake, in dolžnost je vsakega člana, da se udeleži tega praznovanja, posebno dopoldanskega programa. — Vodstvo in odbor.

Podružnica CMD v Vrtojbi je priredila na velikonočni ponedeljek veselico z vprizoritvijo igre »Domen«. Uspeh je bil zelo ugoden in je dal glavni družbi čistega dohodka K 100.—. Med to poslano svoto je vštet dar g. Josipa Nemca, trgovca v Podgori pri Gorici K 10.—, in peka g. Valentinčiča iz Gorice K 6.—. Posebna zahvala gre g. Alojziju Vuku, poslovodji konsumnega društva v Vrtojbi, ki je izkupil za Družbo s svojim požrtvovalnim delovanjem od brezalkoholne pijače K 27.38. Tej vzorni podružnici CMD: Slava!

Iz sodnije. Lani, 28. oktobra je zapazil orožnik Ivan Rutar, da ima Andrej Hvala iz Dolenje Trebuše pokvarjeno roko. Ko ga je vprašal za vzrok pokvarjene roke, mu je odgovoril Hvala, da ga je sunil Andrej Rijavec iz Dolenje Trebuše. Orožnik je nato ovadil zadevo sodniji. Pri sodniji je pa izjavil Hvala, da je sam padel in je pod prisego tajil svojo prvotno izpoved. Nato je bil Rijavec oproščen. Po prvi razpravi se je pa oglasilo več prič, ki so izjavile, da je pravil Hvala, da je izpovedal drugače le radi tega, ker ga je prosil Rijavec in njegova žena, o kateri govore ljudje, da živi v razmerju z Rijavcem. Ker je pa poleg tega očital Hvala Ani Kovačičevi, ki je bila takrat navzoča, ko je sunil Rijavec Hvalo, da je krivo pričevala, se je moral zagovarjati še radi obrekovanja. Po daljši razpravi sta bila oba obsojena in sicer Andrej Hvala na dva meseca ječe, Andrej Rijavec pa na tri mesece. Ker se mu pa v kazen všteje preiskovalni zapor, bo samo še tri dni delal pokoro za napeljevanje h krivemu pričevanju in za telesno škodbo. Prepir, pri katerem je sunil Rijavec Hvalo, je povzročilo žganje.

Aretacije. Radi tatvine je izročilo orožništvo iz Krmina tukajšnji sodniji Karla Bainata, starega šele osemnajst let. — V zapore tukajšnje sodnije so odpeljali L. Lauerja, mehanika iz Gradca, ker je osumljen tatvine. — Aretiran je bil dalje vsled tatvine 21letni K. C. privatni uradnik iz Ljubljane.

Razne vesti.

Belgrajski brivec. Pod tem naslovom priobčuje dunajska „Zeit“ sledečo zanimivo dogodbico: Neki ogrski list z dežele slika v najživalnejših barvah, kako si je opomogel neki segedinski brivec. Ta nežni britvič, ki je, kakor večina brivcev na Ogrskem, banatski Srb, ni ravno najbolje živel v svoji ogrski domovini in se je izselil v Srbijo. Imel je srečo in je kmalu dobil službo pri dvornem brivcu. In ker je imel že večjo srečo, je obolel njegov gospodar in mladi pomočnik je smel briti kralja samega. Kralju je najbrž ugajal mladi brivski umetnik, kajti klicali so ga vsak dan v kraljevi konak, kjer je imel kočljivo nalogo, da je gojil kraljevo brado. Sedaj se je mudil ta srečni brivec za par dni v Szegedin in je tako pač bi priliko, da se je dal intervivati. Ta pogovor tvori krono življenjepisa srečnega brivca. Z blebetavostjo, ki bi delala čast samemu figaru, je pripovedoval o svojem delovanju. Ko kralja maže z milnico, mu sme vedno govoriti o politiki. Kralj sicer vedno molči, toda mladi brivec je vendar prišel na to, da je kralj prijatelj Ogrske, da pa nikdar ni bil naklonjen Avstriji. Kakor je zagotavljal brivec, se mu posreči, doseči sporazum med Srbijo in Ogrsko, samo če mu bo tudi še nadalje dovoljeno, briti kralja. Omenjeni ogrski provincijalni listič že hvali zasluge nadobudnega mladega moža za mednarodni in specijalni mir med Ogrsko in Srbijo, in če se ne varamo, postane slaven poleg serviljskega in bagdadskega brivca tudi še belgrajski.

Stoletna igralka. V soboto je praznovala na Dunaju bivša igralka Beti Vanini stoletnico svojega rojstva. Te redke slavnosti se je udeležila cela vrsta umetnikov. V imenu ravnateljstva in članstva gledališča ob Dunajščici in Raimundovega gledališča sta prišla k jubilarki, ravnateljev namestnik Tuschl in vrhovni režiser Glawatsch, ki sta izročila Vaninijevi lepe darove.

Zadnji vitez reda Marije Terezije. Te dni umrli feldcajgmojster baron Fejervary je bil zadnji vitez reda Marije Terezije v Avstriji. Izven Avstrije živita le še dve osebi ki nosite viteški križec tega reda ter pripadata oba inozemskim vladarskim hišam. Prvi je Ernst Evgust, vojvoda Cumberlandski, Brenuviški in Luneburški. Kot mlad princ je bil s svojim slepim očetom kraljem Jurijem Hannoveranskim v bitki pri Langensalzi in zmaga Hannoverancev nad prusko Fliessovo divizijo je prinesla obema, očetu in sinu red Marije Terezije. Vendar pa tudi ta zmaga ni mogla rešiti hannoveranskega kraljestva. Odtlej živi vojvoda Cumberlandski v Avstriji S poroko njegovega sina s hčerjo nemškega cesarja se je končno poravnal spor med Welfovci in Hohenzollernci. Nadvojvoda Ernest Avgust je imetnik 42. pešpolka in navadno nosi uniformo tega polka. Na prvem mestu med redovi pa nosi vedno red Marije Terezije. — Drugi še živeči vitez reda Marije Terezije je grof Alfonz Casertski, princ obeh Sicilij. Ko je kralj Viktor Emanuel II. po vojni leta 1859. zedinil vso Italijo in poslal svoje čete proti Bourboncem v Neaplju, se je nahajal grof Casertski med hrabrimi branitelji Gaete, zadnje v trdnjave kraljestvu obeh Sicilij. Avstrijski cesar, ki je hotel tako javno priznati princip legitimitete, ki je tedaj izginjal v Italiji, je grofu podelil viteški križec reda Marije Terezije. Grof Casertski je član avstrijske armade.

Samoumor v sodni dvorani. V Stanislavu je bila obsojena na tri dni neka 22-letna dekle, ki je imela delj časa ljubavno razmerje z nekim častnikom zaradi razžaljenja časti in zaradi lahke telesne poškodbe, ker je ozmerjala in pretepla sedanjo ljubico svojega bivšega ljubčka. Ko je prebral sodnik obsodbo je potegnila obsojenka iz žepa steklenico vitrijola in izpila tekočino. Padla je takoj nezavestna na obtožno klop nakar so jo odpeljali v brezupnem stanju v bolnišnico.

Krvavi boji med rudarji in vojaki. — Več sto mrtvih. — Rudarji poraženi. — Hujša in strašnejša kot poročila iz amerikansko-mehikanskega bojišča so poročila o boju med stavkujočimi rudarji zlatih rudnikov v Ludlovu pri Trinidadu in med vojaštvom. O početku in prvem poteku tega boja smo že poročali. Rudarji oboroženi z izvrstnimi puškami so pognali vojaštvo in oborožene čuvaje rudnika iz naselbine daleč na polje. Vojaštvo je čakalo tam ojačenja, ki je kmalo prišlo. Vojaki so pripeljali nad puntarske delavce celo strojne puške in vojaške oblasti so zagrozile, da pripeljejo pred Ludlov kanone, če strojne puške ne bodo pomagale. Delavci so kljub tej grožnji niso udali in začel se je nov krvav boj, ki je zahteval veliko žrtev. Pri prvem napadu je padlo 7 rudarjev in šest rudniških uradnikov. Več stavkujočih pa so vojaške kroglje ranile. Med ranjenci je tudi več žensk in otrok. Posebno veliko škode so napravile strojne puške. Drugi dan so se rudarji zavarovali z nakopi in niso imeli nobenih žrtev. Pač pa so usmrtile vojaške kroglje 2 ženski in 9 otrok. Avstrijski, italijanski in grški rudarji so prosili za pomoč svoje konzule. Tretji dan so obkolili rudarji četo vojakov, bilo jih je 200, ki je hotela vpasti v njihovo taborišče. Vnel se je krvav boj, v katerem je obležalo več vojako in rudarjev. Toda tudi rudarji so postali zelo nasilni in kruti. Vjeli so poslovodjo Sipla, dve ženski, dva druga moška in enega otroka. Zaprli so jih v rov, v katerem so zanetili ogenj in zadelali nato vhod v rov. Usoda nesrečnikov še ni znana. Končno so izvršili vojaki splošen naskok na Ludlov in so v ljutem boju razgnali rudarje in jih zapodili v beg. S tem je bil boj končan in orožje je odločilo v delavskih interesih v prid kapitalistom. O tem dogodku se je govorilo tudi v ržavnem zboru v Washingtonu in poslanec Seldomridge je izjavil, da je morala poseči vmes vlada tudi z orožjem, ker so finance države Colorado tako slabe, da je vlada popolnoma navezana na bogate podpore lastnikov rudokopov. Pobegli rudarji se zbirajo v bližnjih gozdih in bodo bržkone zopet napadali Ludlovsko posadko.

Bivši podžupan v Köslinu osumljen tudi zastrupljevanja. Znani podžupan v Köslinu dr. Alexander prav Torman, ki je bil razkrinkan kot premeten in zelo predrzen slepar, je na sumu, da je zastrupil v Brombergu hčerko neke vdove. Torman je bil poleg svojih sleparstev tudi velik don Jouan. Posebno rad je hodil v vas v Bromberg, kjer je imel razmerje z več ženskami. Posebno rad je občeval s hčerko neke vdove, kateri je tudi obljubil, da jo poroči. Dekle je povilo otroka in ko je njena mati zahtevala od zapeljivca, da naj njeno hčerko poroči, je Torman zanikal očetovstvo. Pri obravnavi, ki se je vršila vsled tožbe za alimentacije, je predložil Torman neko pismo od nekega potnika, v katerem mu piše, da naj se varuje pred dekletom, ker občuje z več moškimi in da pride vsled tega lahko v položaj, da postane rednik. Pri drugi obravnavi bi bilo moralo dekle priseči, da je Torman res oče otroka in je bilo tudi pripravljeno to storiti. Dan pred obravnovo pa je dekle nenadoma umrlo in zdravnik je konstatiral, da je porod vzrok smrti. Kmalo nato pa so začeli sumiti, da dekle ni umrlo naravne smrti. Toda te govorice so kmalo ponehale in Torman se ni niti brigal za nje. Ko se je izvedelo sedaj tudi v Brombergu o predrznih sleparstvih bivšega podžupana, so se te govorice zopet ponovile in sodišče je odredilo vsled neke ovadbe, da naj se truplo nesrečne deklice izkoplje in natančno preišče. Torman to novo obdolžitev odločno zavrača.

Deželno sodišče.

Med renjikoli.

Včeraj je sedel na zatožni klopi pred sodniki deželnega sodišča 25letni Felice Odice, doma iz Barlette v Italiji, ki je bil obtožen zločina razžaljenja Njegovega Veličanstva, v smislu § 63 kaz. zak. in prestopka lahke telesne poškodbe v smislu § 411 kaz. zak.

Dne 1. aprila t. l. je bil Odice v družbi s svojim sodeželanom Franom Griegom. Pred hišo, v kateri stanujeta, sta pa naletela na Antona Moro, ki je tudi doma iz Barletta, torej njiju sodeželan. Med prvima dvema in tem poslednjim se je vnel prepir, ki se je pa kmalu razvil v pretep: rezultat pretepa je pa bil ta, da je bil Anton Moro ranjen po obrazu, po glavi in po roki. Moro je na to redarju Josipu Ružiču pokazal oba svoja nasprotnika: Odicija in Griega ter mu povedal, da sta izogvorila neke besede, ki bi bile razžaljive za cesarjevo osebo. Redar Ružič je na to aretiral Odicija in Griega in ju odvedel na policijski urad na kolodvoru južne železnice k oficijalu Schablu. Ta je o stvari napravil zapisnik, a Moro mu je rekel, da je one, za cesarjevo osebo razžaljive besede izgovoril le Odice, vsled česar je policijski oficijal Schabl pridržal le tega v zaporu, dočim je Griega izpustil. — Vsled tega je prišel Odice včeraj pred sodnike, da se zagovarja zaradi rečenega zločina in rečenega prestopka. Razpravi je predsedoval deželnosodni svetnik Sbisà, a votantje so bili deželnosodna svetnika Lazzarich in baron Farfoglia ter sodnik dr. Rocco. Državno pravdništvo je zastopal dr. Zumin, a branil je obtoženca dr. Robba.

Obtoženec je vztrajno tajil, da bi bil izustil inkriminirane besede. Imel je prepir z Morom. Ta mu je preklel mrtve sorodnike, vsled česar mu je on dal klofuto. Da se maščuje za dobljeno klofuto, ga je Moro po krivem ovadil, da je izrekel one besede, o katerih se mu ni nikdar niti sanjalo.

Priča Anton Moro je na vsej črti potrdil ovadbo, a ko mu je predsednik velel, naj ponovi one besede, katere je tedaj izgovoril obtoženec Odice, je Moro povedal one besede vse drugače, nego jih je bil povedal preiskovalnemu sodniku.

Priča Marija Cordone, vratarica hiše v ulici Aleardi, pred katero se je bil odigral ta dogodek, je povedala, da je videla in slišala prepir: slišala je tudi, da je eden onih, ki so se prepirali, preklel drugemu mrtve sorodnike, a ni vedela povedati, kateri izmed treh je izustil ono kletev: ni pa slišala, da bi bil kdo izustil one, za vladarjevo osebo razžaljive besede.

Priča redar Josip Ružič, je na zahtevo Antona Moro aretiral obtoženca. Moro mu je bil namreč povedal, da je Odice razžalil vladarjevo osebo. Ko je predsednik vprašal vpričo, kakšne besede mu je tedaj navedel Moro, je priča povedal frazo, ki se glasi vse drugače, nego ona, ki jo je Moro povedal preiskovalnemu sodniku in tudi drugače, nego ona, ki jo je Moro ponovil na razpravi. Iz tega izhaja, da je priča Moro trikrat zašel v protislovje.

Zadnja priča Fran Griego je videl prepir in pretep, a ni slišal, da bi bil obtoženec izrekel inkriminirane besede.

Na podlagi teh rezultatov je sodišče Odicija oprostilo obtožbe glede zločina razžaljenja Njegovega Veličanstva ter ga obsodilo le radi prestopka lahke telesne poškodbe v smislu § 411 kaz. zak. na dva dni zapora, katerega je pa že prestal s preiskovalnim zaporom. Ker je pa državni pravdnik prijavil pritožbo ničnosti, je moral Odici nazaj v zapore.

Trgovina in gospodarstvo.

BORZNO POROČILO.

dne 27. aprila 1914.

Efektna borza.

Dunaj, 1.20 pop. Avstrijska renta papir 81.80 avstrijska srebrna renta 81.80, avstrijska kronska renta 81.95, ogrska kronska renta 80.95, kreditke 672.—, Anglobanka 332.—, Union 583.—, Länderbank 498.—, Bankverein 513. drž. žel. 702.75, Lombardi 98.50, alpinke 819.50, turške srečke 22 .25, Napoleoni 19 14, marke papir 117.45. London kratko 24.05, Pariz 95.60. Trdno.

Dunaj, 3.20 pop. Avstr. renta papir 81.85, kreditke 613.—, Lloyd 60 .—, drž. žel. 703.—, Lombardi 98 25, alpinke 821.50, turške srečke 222.—, cheques Pariz 95 60 Trdno.

Trst, (urad.) Francija 95.50 - 95.65, Nemčija 117.30 - 117.70, It. 95.10 - 95.40, London 24.03 - 24.10, 20 frankov 19. 0 - 19.16. 20 mark 23.49 - 23.54, sovereign 23.97 - 24.06. nemški papir 117.30 - 117.75, italijanski papir 95.10 - 95.50, avstr. zlata renta 100.95 101.35, avstrijska kronska renta 81.80 - 82.20, ogrska zlata renta 97.— - 97.40, ogrska kronska renta 80.80 81.0, turške srečke 219 - 222 — diskont za menice do 3 mesecev 3¾ - 4¼%, nad 3 mesece 4¼ - 4¾%.

Blagovna borza.

Budimpešta, 27 apr. Pšenica za april 13.26, maj 13.26, oktober 11.94; rž za april 10.74, oktober 9.45; oves za april 8 51, oktober 8 13; koruza za maj 6.19, juli 7 33 Ponudbe pšenice srednje, povpraševanje ravno tako. — Tendenca trdna. Prodaje 15 000 q, 10 vin. višje.

Trst, 27. aprila. Kava. Santos good average za maj 54.50 - 55. , za juli 55.25 - 55.75 september 56.— - 56 75, december 57.— - 57.25, marec 57.50 - 58.25. Tendenca mirna. — Good Rio za maj —.— - —., juli —.— - —.—, september —.— - 52.50, december —.— - —.—, marec —.— - —.—.

Sladkor. Centrifug. takoj 27.— - 28¼ maj avgust 27¾ - 28⅝, novem.-marec - 28.¼ - 29—, melis takoj 28¾ - 28⅞, maj-avgust 29.⅝ 29.¼, nov.-mar. 29⅝ - 29.¾, concasse takoj 29.— - 29.¼, kocke 29⅝—30¼, kristal takoj 27⅞ - —, —maj. - avgust — , okt.-dec. 26⅞ - 26 - Mirno.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Hiše in zemljišča so na prodaj Oglasiti se pri upravitelju „Narodnega doma“ v Trstu. 392

Šivalni stroj „Singer“, vreden K 240 proda se za K 100. Trst, ul. Carducci štev. 24 I nadstropje. 393

Soba meblirana, na željo tudi s hrano, odda se takoj. Ul. Commerciale 5, III desno. 394

Zemljišče na prodaj po 14 K v Kolonji štev. 363, blizu starega društva. 396

Odda se takoj meblirana soba Ulica Conti 24. pritličje vr 5. 395

Lepa soba in mala sobica v sredini mesta odda se takoj. Ulica Zaccaria 4. I, levo, 389

Odda se lepa meblirana soba eni ali dve osebi s hrano, ali brez iste, na razpolago ugodnost kuhinje. — S. Giacomo in Monte štev. 12. vrata 13. 39

Odda se takoj meblirana soba z dvema posteljama. Rojan, Vicolo delle Rose štev 7, vrata 12. 391

32 letni uradnik želi primerne službe; sposoben, zna slovenski, srbsko-hrvatski, nemški in nekoliko laški. Ponudbe pod „Zadovoljen št. 365“ na Ins. odd. Edinosti. 365

Stalni krajevni agenti zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 380

Odda se takoj meblirana soba. Vetta Scorcola štev. 789. 387

Zračna meblovana soba z lepim razgledom odda se z 15 majem, vprašati pri A. Repenšeku, buzovezu Via Cecilia 9. 400

Partija 8 do 12

dobrih zidarjev

se takoj sprejme

pri Robertu Smielowski

stavbeniku v Ljubljani.

PRVA SLOV. MIRODILNICA V TRSTU

Alojzij Saletelj

ul. Carradori št. 18, v bližini gostilne NDO.

Zaloga barv, čopičev, mrežic za plin, predmetov iz gumija, sveč, mila, parf., min. vod

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

A. Visintini

Trst, ulica Giosuè Carducci štev. 27. Podružnica: ul. Riborgo št. 31 („AL BUON OPERAIO“)

Velika izbera moških in ženskih čevljev. Poprave se izvršujejo točno, solidno in po zmernih cenah

TVRDKA

FRANCESCO BEDNAR

TRST — ustanovljena l. 1878 — TRST

je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev

bicikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso štev. 4

v ulico Campanile štev. 19

Spodaj podpisani naznanjam, da prevzamem vodsivo **gostilne Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu** in ob priliki se tudi priporočam vsim mojim bivšim tovarišem NDO. in sploh vsemu občinstvu na svidenje dne 28. aprila Vaš Vam dobro poznani Josip Dodič, poslovodja pri G. k. d. v Bazovici.

Prodajalnica ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjeta) **Corso št. 31.**

Bogati izbor zlatnine, srebrnine, dragocenosti in šepalk ex. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro s novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatnine, kakor tudi lepe ure

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

:: MESNICA ::

TOMAŽ ZADNIK TRST

TELEFON štv. 16-08

trg Sv. Ivana štev. 6. — Prodaja meso iz lastne klavnice na debelo in drobno. — Na drobno goveje: sprednji deli po K 1.44 in 1.60. Zadnji deli po K 1.70 in 1.92. Na debelo po dogovoru. — Mesnica je vedno dobro preskrbljena s teletino prve vrste, kakor tudi perotnino. — Za mnogobrojni obisk se toplo priporoča

Tomaž Zadnik.

Alojz Uhlfelder

Trst, V. G. Vasari 19, Trst

Zaloga bukovih in hrastovih dog za vsakovrstne pode.

Anton Barucca

mizarski mojster, TRST, ulica San Francesco d' Assisi 2.

SPECIJALIST ZA POPRAVLJANJE ROULET NA OKNIH.

Na željo se menjajo pasovi in zmeti. Jamči za popolno delo brez konkurence.

Pristno brnsko sukno

pomladna in poletna sezona 1914.

Odrezek 3·10 m dolg za kompl. moško obl. (suknja, telovnik, hlače) +++ samo +++

1 odrezek 7 kron
1 odrezek 10 kron
1 odrezek 15 kron
1 odrezek 17 kron
1 odrezek 20 kron

Odrezek za črno salonsko obleko 20 K kakor tudi blago za površnike, turistovske lodne, svil. kamgarne, blago za damske obleke itd. pošilja po tovarniških cenah kot reelna in solidna, najbolje znana tovariška zaloga sukna

Siegel - Imhof - Brno (Moravsko)

Vzorci gratis in franko.

Ugodnosti privatnih odjemalcev, če naročujejo sukna naravnost pri tvrdki Siegel - Imhof na tovarniškem mestu so znatne. Stalne, nizke cene. Velik izbor. Uzorna, pazljiva postrežba tudi malih naročil v popolnoma svežem blagu.